ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ! 46-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

№ 223 (11821)
1968 оной сентябриин 21, суббото
сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

НҮХЭД ЛУГОВОДУУД! Намарай үдэр бүхэниие үрэ ехэтэйгээр хэрэглэгты!

ОКТЯБРИН 20 · ОКТЯБРИН 20

Сабшалан hайжаруулха hара

Луговодуудай звено, лугомелиоративна бригада, отряд бүхэнэй hарын туршада хэхэ хүдэлмэриинь наринаар тодорхойлхо.

Сабшалан hайжаруулагшадай хоорондо социалис мүрысөө дэлгэрүүлжэ, түрүүшүүлые урмашуулха.

САБШАЛАНГАА ОРОЛДОСОТОЙГООР hАЙЖАРУУЛАЯ

Республикын колхоз, совхозуудта сабшалангай ургаса шалуулха hара үнгэргэхэ тухай КПСС-эй обкомой, Республикын Министрнүүдэй Соведэй тогтоол газетэнүүдтэ толилогдобо. Тэрээн соо ажалай hайн тала харуулагдаhан хажуугаар сабшалан hайжаруулха хэрэгтэ дутуу таланууд бии гэжэ тэмдэглэгдээ. Ямар дутагдалнууд байнаб гэбэл, сабшалан дээрэхи хүдэлмэри мууса эмхидхэгдэhэн байгаа. Байгша оной мартын 15-hаа майн 15 хүрэтэр хоёр hара үнгэргэгдэхэдэ, сабшалан дээрэ нилээд хүдэлмэри хэгдэбэшье, хойшодоо сабшалан hайжаруулхаар табигдаhан тусгаар бригада болон отрядууд үгы болгогдожо, ажалынь гансал сабшалан уhалалгаар хизаарлагдашоо hэн.

Энээнтэй хамта КПСС-эй обкомой хоёрдохи пленумэй шиидхэбэриин ёhоор аймаг болон ажахынууд жэлэй турша горитой хүдэлмэри хэхээр хараалаа. Гэбэшье энэ шиидхэбэри баhал гүнсэдөөр бэелүүлэгдээгүй, ехэ ажал дутуу орхигдошоhон байна. Тусхайлхада 3300 гектар газар уhалуулэгдээгүй үлөө, 10 мянган тонно минеральна үтэгжүүлгэ сабшаланда гаргагдаха байгаад, оройдоол 400 тонно зөөгдэжэ тараагдаа. 2100 гектар сабшалангай талмай дэгнүүл арилгагдангүй орхигдоо. Намартаа 6850 гектар сабшалангай хүрьhэн соологдохо, 8600 гектар борнойлогдохо, 5 мянган гектар газар дисклэгдэхэ болоно.

Кабанскын аймагай ажахынуудые абажа харабал, эндэ сабшалан дээрэ хэгдэхэ ажалай нэгэшье зүйлынь дууhан бэелүүлэгдээгүй бшуу. Жэшээлхэдэ, 27 мянган тонно наг зөөхын оронде арайхан 300 тонно, 500 гектар газарта шэбхэ тараагдаха аад, нэгэшье гектарта хэгдээгүй. Сабшалан борнойлхо түсэбынь 24 процент дүүргэгдэв.

Мүн Мухар-Шэбэрэй, Загарайн, Хэжэнгын аймагуудай ажахынууд муугаар ажаллаа. Хэрбээ Хэжэнгын ажахынууд урдань сабшалан уhалалгаар шалгардаг байбал, мүнөө жэлдэ луговодуудай хүсөөр ехэ хүдэлмэри ябуулагдаhан юумэниинь үгы. Харин Хэжэнгэ, Худан голнууд уhалагдажа, үбhэ ногоон бараг ургаа ха юм.

Тиигэбэшье мүнөө жэлдэ олохон ажахынуудта эмхидхэгдэhэн звено болон отрядууд hайн амжалтатай. Хүрэй совхозой Ф. Н. Солдатовай звено 445 га сабшалан даажа абаад, тэрэнэйнгээ 124 гектарта 6200 тонно шэбхэ тараажа, 112 гектарайнь га бүридэ 2,5 центнер минеральна үтэгжүүлгэ оруулhан, 170 гектарыень борнойлhон байгаа. Нёдондо үбэл тошон халяагдажа, 60 мянган кубометр мүльhэн хүргэгдэhэн, 4 гидротехническэ түхеэрэлгэ заhагдаhан, 6 модоной зайда hубаг ханааб татагдаhан байна. Тиигэжэ тус звено га бүриhөө дунда зэргээр 15 центнер, зарим участогуудhаань—83 га дээрэhээ гектарай 30—40 центнер үбhэ хуряагаа. Иимэрхүү жэшээнүүд нютаг нютагуудаар олон.

Теэд мүнөө намар сабшалан hайжаруулха hара эмхитэйгээр үнгэргэхын тулада ажахы бүхэн ехэ хүдэлмэри ябуулха, илангаяа сабшалангай хүрьhые hайжаруулгада анхарха болоно. Тиимэhээ колхоз, совхозуудай мэргэжэлтэд, луговодууд хэхэ хүдэлмэреэ зүбөөр түсэблэжэ, тэрэнhээ хожомоо аша үрэ гарахаар оролдохо ушартай. Сабшалан hайжаруулха hарын туршада уhалууриин томо ханаабууд оньhон аргаар, трактор машинын хүсөөр сэбэрлэгдэхэ. Уhалууриин системэнүүдэй управленинүүд богонихон болзорто 1—2 оньhожоруулагдаhан отрядуудые эмхидхэжэ, тэрэнэй хүсөөр ханаабуудые сэбэрлэхэ ёhотой. Тиимэ отрядууд 2—3 трактораар, ханааб малтадаг машинаар хангагдаха. Мүн системэнүүд болон ажахынууд хүдэлмэриин график зохёожо, октябрь hарын хорёод болотор хараалhан ажалаа дүүргэхэ, энэ намар 720 мянган кубометр шорой малтаха ажал бүтээгдэхэ байна.

Ханаабуудые сэбэрлэхын хажуугаар нэгэн доро набтархан эрьетэй, уhа багатай горхонуудта хаалтануудые бариха, үбэлдөө тошон халяаха шухала. Газар хүрэхын урда хэрэгтэй болохо модо, шулуу бэлэдхэхэ болоно.

Бульдозер, грейдер, экскаватортай байhан ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд, уhанай ажахынууд болон эмхинүүд үбэлдөө тошон халяахын, хабартаа hайрамай уhаар сабшалан, тариалан уhалхын тулада хаалта боолто бариха хэрэгтэнь бодото туhаламжа хүргэхэ уялгатай. Зүгөөр энэ хүдэлмэрине хожом үбэлдөө, хабартаа хэхээр орхижо болохогүй. Тингээ hаа, ажалайнь гаргаша 5—10 дахин ехэ болохо байна. Түрүүшүүлэй дүй дүршэлhөө харабал, намартаа хэhэн хүдэлмэриин аша үрэнь хабарайхиhаа нэгэшье дутуугүй байдаг.

Намартаа газар уhалалгые сентябриин 15—20-hоо октябрь hарын 10 болотор үнгэргэхөөр дурадхагдана. Тиигэхэдээ үндэр газарыень хаража уhалха хэрэгтэй. Энэ ушарта га бүридэ 800—1200 кубометр уhан гаргашалагдана гэхэ гү, али нормонь юрынхиhөө ехэ байдаг. Тингээшье hаа, намартаа уhанай газар дээрээ хүрэжэшье байхадань газар уhалалгые үргэлжэлүүлхэдэ хамаагүй.

Сабшалангые үндэhөөрнь hайжаруулха талаар горитой ажал хэгдэхээр. Энэ намар 2000 гектар сабшалан дээрэ тиимэ хүдэлмэри ябуулагдахаар хараалагдана. Энээнэй ехэнхинь «Бурводстрой» трестын, уhалууриин системэнүүдэй управленинүүдэй хүсөөр бүтээгдэхэ байна. Мүн Баргажанай, Захааминай мелиоративна станцинууд, Загарайн УОС энэ жэлдэ түсэбөө муугаар дүүргэнэ. Эдэ ажахынууд болон эмхинүүд мүнөө намартаа hайнаар ажаллажа, түсэбөө дүүргэхые оролдохо уялгатай. Тинхэдээ сабшалан үндэhөөрнь hайжаруулха хүдэлмэри «Росгипрозем» экспедициин бүридхэhэн дансын үндэhөөр хэгдэхэ зэргэтэй.

Зарим подрядна эмхинүүд энэ дансые хаража ажалаа эмхидхэнэгүй, технологиинь буруу болгоно. Иимэ ушар Зэдын Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо үзэгдөө. Тиимэhээ саашадаа энээниие ажахы бүхэн анхарха ёhотой. Мүнөө үбhэ хуряалгын дүүрэжэ байхада, сабшалан дээрэхи хүдэлмэри хаа хаанагүй эмхидхэгдэжэ, илангаяа мелиоративна станцинуудта ехэ хүдэлмэри даалгагдаха болоно.

Мүнөө үедэ уhанай ажахынуудта сабшалан, тариалан hайжаруулхын тулада hомологдоhон мүнгэ зөөриин 70 процентнь ашаглагдаад байна. Гадна культурно-техническэ хүдэлмэридэ hомологдоhон мүнгэн баhал hайнаар хэрэглэгдэнэгүй. Зорилго юуб гэбэл, республикымнай ажахынууд сабшалан hайжаруулхын тулада мүнөө жэлдэ хараалhан түсэбөө заабол бэелүүлхэ ёhотой. Энэ хэрэгтэ механизмууд олоор хэрэглэгдэхэhээ гадна, механизаторнуудай дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдажа, социалис мүрысөө дэлгэрүүлэгдэхэ ушартай.

Аймагуудай партийна болон ниитын эмхинүүд ажахы бүхэндэ, «сельхозтехникэ» нэгэдэлэй отделенинүүдтэ, уhанай ажахынуудта оньhожоруулагдаhан бригада, отрядуудые эмхидхэхэ хэрэгтэнь туhалха болоно.

А. ВЕТОШНИКОВ.
Республикын мелиораци болон уhанай ажахын министерствын главна инженер.

hУУЛЭЙ hОНИН

Гайхамшаг hонирхолтой үдэрнүүд

ВИЛЬНЮС. (ТАСС-ай корр). Литвагай ниислэлэй олониитэ зон сентябриин 19-нэ гайхамшаг үдэрые тэмдэглэбэ. 73 жэлэй саана, 1895 оной сентябриин 19-нэ В. И. Ленин хилын саанаhаа бусажа ябахадаа Вильнюс хотодо тогтожо, нютагай марксистнуудтай уулзаhан юм.

Хүдэлмэришэн ангиин вождиин энэ үдэрэй хайшан гэжэ үнгэрhэн тухай Литвагай киностудиин гарган «Нэгэ үдэрые бэдэрэлгын үедэ» гэжэ үргэн экрантай документальна фильм хөөрэнэ. «Хронико» гэжэ кинотеатр соо энэ фильм эгээн түрүүшынхеэ харуулагдаа.

В. МУРАДЕЛИ—СССР-эй арадай артист

Совет хүгжэмэй искусство хүгжөөлгөөр ехэ амжалта туйлалтатай байhанайнь түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиум өөрынгөө 1968 оной сентябриин 19-нэй Указаар композитор Мурадели Вано Ильичтэ СССР-эй арадай артистын хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо.

(ТАСС).

Хэлсээгээ эсэслэн батална

1968 оной апрелиин 22-то Советскэ Союзай гар табижа баталhан, космонавтнуудые абарха, замбуулинай зайда руу табигдаhан объектнүүдые, космонавтнуудые hөөргэнь бусааха тухай хэлсээе СССР-эй Верховно Соведэй Президиум 1968 оной сентябриин 17-ной Указаараа эсэслэн батална.

Совет-япон хэлсээн

МОСКВА. (ТАСС-ай. корр). Жэлэй туршада 13 миллион автомобильна фильтр үйлэдбэрилэн гаргаха заводой комплектнэ түхеэрэлгэнүүдые 1969—1970 онуудта Советскэ Союзда худалдаха тухай хэлсээн «Проммашимпорт» гэжэ бүхэсоюзна нэгэдэл ба «Тойе Менка Кайша» гэжэ япон фирмын хоорондо баталагдаа.

БурАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

ЗАГАРАЙН № 62 hУНГУУЛИИН ОКРУГhОО БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДТЭ hУНГАЛТА ҮНГЭРГЭХЭ hУНГУУЛИИН ОКРУЖНОЙ КОМИССИИЕ БАТАЛХА ТУХАЙ

«Буряадай АССР-эй Верховно Соведтэ hунгаха Дүримэй» 39, 40 ба 41-дэхи статьянуудай үндэhөөр, Загарайн № 62 hунгуулиин округhоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведтэ hунгалта үнгэргэхэ hунгуулиин окружной комиссиие ажалшадай ниитын организацинуудай ба эмхинүүдэй иимэнүүд түлөөлэгшэдhөө томилхо:

hунгуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшэ **Шигин** Семен Кузьмич — Загарайн аймагай финансово-банкын хүдэлмэрилэгшэдэй эхин партийна организациhаа;

hунгуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Нархинов** Семен Антропович — «Бурятцелинстрой» трестын барилгын материалнуудай Загарайн участогай эхин партийна организациhаа;

hунгуулиин окружной комиссиин секретарь **Ежова** Нина Николаевна — Загарайн дунда hургуулиин багшанарай ба техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ;

hунгуулиин окружной комиссиин гэшүүд:

Анчина Вера Николаевна — Загарайн аймагай больницын хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ;

Артемкин Иван Павлович — түмэр замай Загарай станциин хүдэлмэришэд ба алба хаагшадhаа;

Кривогорницына Полина Абакумовна — хэлхээ холбооной Загарайн узелэй профсоюзна организациhаа;

Огородникова Нина Михайловна — улад зоной ажаhуудалай хэрэглэмжэ хангадаг Загарайн аймагай комбинадай комсомолой эхин организациhаа;

Пронин Георгий Прокопьевич — доломит малтадаг Загарайн карьерэй профсоюзна организациhаа;

Цыденжапова Цыпилма Цыденовна — Загарайн сельпогой хүдэлмэрилэгшэдэй коллективhээ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1968 оной сентябриин 20.

БурАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР НҮХЭР Е. В. ИВАНОВЫЕ ШАГНАХА ТУХАЙ

Хүдөө ажахыда олон жэлэй туршада hайнаар хүдэлhэнэйнь түлөө, 50 наhаяа гүйсэhэнтэйнь дашарамдуулан, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Искра» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Иванов Ефим Васильевичые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ А. ХАХАЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь К. МАСЛОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1968 оной сентябриин 17.

АГРЕГАДУУД hААТАНА, ОРООhОН ЕХЭЭР ГЭЭГДЭНЭ

Саймаг наратай байгаа. Хадагдаhан баалнуудай шиигтэйшье hаань, бусад ажахынуудай комбайнууд поли дээрээ гаранхай. Энэ намартаа Зэдын голдо бороотой байжа, таряа хуряалгын haалтада орожо байбашье, түрүү механизаторнууд наратай үдэрнүүдые hамбаашалан, агрегадуудаа hүниндөөшье хүдэлгэнэ. Тиигээгүй яахаб! Саг орой болоо, сахан орохоор заблажа байна. Эгээл энэ үедэ техникые бүтээсэтэйгөөр ашаглаагүйдэ хамаг ехэ тарьяан хуряагдажа үрдиглэнгүйгөөр, полин дээрээ хосорходоо магад.

Теэдшье энэ үдэр Цагаатай нютагта нэгэшье комбайн тариалан дээрэ гаргагдаагүй, тэдэнь тосхоной үйлсөөр табяатай харагдаба. Үдэhөө холо үнгэрөөд, ажалай үдэрэй барагдажа, комбайнернуудай гэрэйнгээ хажуугаар машинануудаа табижархёод байхадань, ямар таатай гээшэб! hонирхохоор: «таряа зөөхэ автомашина үгы» гэhэн шалтагаанаар энэ отделениин табан комбайн хуряалгада табигдаагүй байба. Мүн тиихэдээ тэдэнэй заримууд эбдэрөөд, заhагдаха мүрынь олдожо ядагдажа байhан байгаа.

Комбайнер Николай Цыдыпов гэртээ hууна. Газаагаа табяад байhан комбайнайнь hолоомоёо гаргадаг хэрэгсэлынь эбдэрээд, дахин ондоогоор заhагдаха байгаа хаш. Шэнэ «СК-4» комбайнайнь иимэ дутагдал ушаржа, хуряалгын эхинhээ хойшо тэрэнь дүүрэтэйгөөр ашаглагдаагүй. Зүгөөр hүүлшын гурбан үдэртэ нэгэшье гектар хуряагаагүй байба. МТМ-е даагша ерэжэ хараад: «мүнөөдэр токарь үгы, ошоhоной дэмы...» гэжэ комбайнерта хэлэhэн, тиигээд нүхэр Цыдыпов комбайнаа хайшаншье гээд түргөөр заhуулха аргагүй болонхой.

Хуряалгын халуун хаhада түргэн зуураар техническэ туhаламжа хүргэгдэдэггүйнь гайхалтай. Хүдэлмэриин үедэ олохон ушарал тохёолдоо. Комбайнер Жамбал Чагдуровай шэнэ комбайн эбдэрээ. Федор Шаракшинов хэдэн үдэр мотоороо заhажа байгаа. Комбайнер Содомпиловай хадалгада ябадаг комбайн ажалланагүй. Эдэ бүгэдэ бүхы хуряалгые хэды гэдэргэнь татанаб. Мүнөө Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой гансахан Цагаатайда мянгаад гектар шэниисэ баал болгогдоод, 370 гектарынь суглуулагдажа сохигдоогүй, үе үедөө бороодо сохюулжа хэбтэнэ. Үшөө хэдэн зуугаад га обёос хуряагдахаар. Олон комбайнернууд түрүүшынгээ жэлдэ комбайнай жолоодо hуужа, дүй дүршэлгүйдэжэ, инженерно-техническэ мэргэжэлтэдэй зүгhөө саг үргэлжэ туhаламжа үзүүлэгдэнгүй, техникэнь муугаар ашаглагдана. Тэрэнэй хажуугаар комбайнернуудта туhалагшад үгы. Заримдаа hайн үдэрнүүдэй болоходо, ажалынь hүниин халаанда эмхидхэгдэнэгүй.

Комбайнуудhаа таряа зөөхэ автомашинанууд үсөөн. Энэ намартаа Петропавловкын АТК-гай автомашина ажаллажа байhанаа, hаяхан тэдэнь ондоо совхоздо эльгээгдээ. Бухыдөө отделенидэ 4—5 автомашина үлэнхэй. Теэд хуряалгын агрегадуудай шиид ажаллажа байгаа hаань, эдэ автомашинанууд таряа зөөлгэдэ хаанашье хүшэхүрэхэгүй, комбайнууд hаалтада орохо болоно.

Тракторна бригадын бригадир нүхэр М. Цыденовтэй уулзахада, автомашинануудта шалтаг баряад. тэрэнэй саана: «урда үдэрынь бороо ороо» гэжэ огторгойдо шалтаад, ямаршье хэмжээ абаагүй. Энэ үдэр ядабашье нэгэ-хоёр агрегат үдэшын халаанда табигдахаар байгаа. Хүдэлмэриин шахардуу сагта агрегадуудые нэгэ халаанhаа байха, гансахан часаар hаатуулха гээшэ гарза хохидол ехэтэй хэрэг. Нэгэхэн комбайнине бүтээсэтэйгөөр ашаглабал, час соо хоёр гектар тарьяан хуряагдаха. 20—30 центнер ороохо сохижо абтаха арга байнал.

Тиихэдэ «Мир» колхоздо үшөөл схэхэн тарьяан хуряагдаагүй. Бухыдөө 3100 гектар шэниисын хоёр мянгаадынь хуряагданхай. Хадагдаhан мянган гектар обёосой 300 гараниинь суглуулагдаа. Ажалыень хараад тухайлхада, сентябрь hара эсэслэтэр ороохо тарьяанай хуряалга дүүрэхэгүй шэнги.

Теэд тус колхозой зарим отделенинүүдтэ ажалайнь эмхидхэл hула. Дээдэ-Бургалтайда 300 гаран гектар шэниисэ, 400-гаад га обёос хуряагдажа абтахаар. Эндэ дүрбэн комбайн баалнуудые суглуулхаар табигданхай, гурбан комбайн амяарлан халажа байна. Энэ жэлдэ бороо хуратай байжа, ороохо тарьяанай баян ургаса абтажа байгаашье хадань, хуряалгын шанар муу. Зарим агрегадууд шэниисэеэ амяарлан хадахадаа, ургаатай таряае полиин захаар хэбээрнь орхижорхиhон байна. Тэрэнэй саана суглуулан сохигдоходоо ороохон гээлтэ хоролтодо ороно. Агрегадуудай поли дээгүүр ябаhанай hүүлдэ харахада, обоолоотой hолоомонууд соо тарьяанай залаа хэбээрээ үлэшэнэ. Дахин энэ hолоомые сохижо абаа hаа, гектар бүриhөө нэгэ-хоёр центнер гэхэ гү, али үрэhэндэ хүрэхөөр таряа суглуулжа абахаар тухайлагдана.

Мүнөө жэлдэ hайнаар ургаhан, гектар бүриhөө 14—15 центнер унасатай иимэ баян ургасые шанартайгаар хуряажа абахын хойноhоо комбайнернуудhаа байтагай, колхозой болон отделениин хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд hаналаа табинагүй бшуу. Хэрбээ отделени бүхэндэ арадай хинагшад элэбхитэдэй хүсөөр үдэр бүхэндэ шалгалта эмхидхэжэ гэхэ гү, али комбайнернуудай халаhан, хуряаhан таряае хэмжэжэ абахадаа шалгагдажа, шанарынь харагладаг байбал, иимэ ябадал ушарха hэн гү? Үгы. Колхозой правлени, партийна организаци таряа хуряалгын үедэ механизаторнуудай дунда эмхидхэгдэхэ мүрысөөнэй гурим баталхадаа, hайн хэмжээнүүдые хараалаад, мүнөө болоходо тэрэнээ бэелүүлхые оролдоногүй.

Тиихэдэ артелиин зарим бригаданuудта комбайнернуудай үдэр бүхэндэ хэhэн ажалай дүн гаргагдадаггүй байна. Гэгээтын эдагта Зэлтэрэй отделениин гурбан агрегат ябажа байдаг.

— Үдэртөө хэды гектар таряа хуряанабта,—гээд механизаторнууд Георгий, Роман, Геннадий Үсовтанhаа асуухада:

— Бидэ мэдэгшэгүйбди. Хуряагдаhан газарнай хэмжэгдэдэггүй,—гээд харюусана. Отделениингээ түбhөө холохон бэйдаг энэ полевой стан дээрэ тоо бүридхэгшэ ходоодоо ерэжэ, комбайнернуудай хэhэн ажалые үдэр үдэртэнь дуулганагүй. Аймагай центрhээ нүүдэл автомашина ябажа кино харуулха байhан аад, августын хуушаар нэгэ ябаhанаа дахин үзэгдөөгүй. Механизаторнуудта газетэ, журнал асарагданагүй. Библиотекарь ерэжэ, ажалшадай сүлөөтэй сагтаа уншажа байха дуратай номуудые асаржа үгэнэгүй. Мүн колхозой хоёрдохи отделениин полевой стан дээрэ хүдэлдэг Улаан-Үдын пединститудай студентнэр: «банида ороногүйбди» гэhэн гомдол барина.

Саг оройтожо байна. Таряа хуряалгые эмхитэйгээр, богонихон болзорто үнгэргэхын тулада шухала хэмжээн абтахаар болоо гэжэ эдэ ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ hануулая.

Т. ГАРМАЕВ,
манай тусхай корр.

Республикын ажахынуудта таряа хуряалга түлэг ябажа байна. Олохон аймагуудай колхоз, совхозууд тарьягаа хуряажа дүүргээ. Комбайнернууд, механизаторнуудай хоорондо дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүнгүүд ходол гаргагдана.

Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой комбайнер Георгий Степанов социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Энэ хүмнай дүй дүршэлтэй комбайнер гэжэ суурхаhаар үнинэй юм. Мүнөө нүхэр Степанов 204 гектар таряа хуряажа, ехэ ороохо сохёод байна.

ТҮРҮҮЛЖЭ ЯБАНА

Н. ЕФИМОВЭЙ фото.

ЗАЛУУШУУЛДА ТУhАЛНА

«Бурятцелинстрой» трестын 335-дахи оньhожоруулмал нүүдэл колонийн барилгашадай дундаhаа Василий Веретюгэй хүтэлбэрилдэг модошо дархашуулай комплексно бригадынхид түрүү зэргэдэ гараба. Олон жэл соо барилгада ажаллажа, hайн мэргэжэлтэй болоhон энэ бригадын уран гартан барилгын бүхы ажалые тэгшэ hайнаар бүтээжэ шадана.

Мүнөө Василий Веретюгэй бригада Хориин дунда hургуулиин томо байшан барилсажа байна. Үргэн hаруул классуудай, коридорнуудай шала хабтагай модоор табижа, сонхын рамануудые зохид hайнаар бүтээжэ, үхибүүдэй hурахада hайн, тааруу зохид байхын тула ехэ оролдолго гаргана. Тиигэжэ эдэнэр үдэр бүриингөө даабари 130—140 процент дүүргэжэ, эрхим шанартайгаар ажалаа бүтээнэ.

Энэ бригадын хүдэлмэришэд залуу үеын хүбүүд, басагадта анхаралаа ехээр хандуулжа, барилгын бүхы нюусануудые ойлгуулан заажа үгэнэ. Нёдондо жэлэ Новоротинско ГПТУ дүүргэhэн Григорий Борисов гэжэ залуу барилгашан Василий Веретюгэй бригадада абтаа бэлэй. Богонихон болзор соо Григорий модошо дарханай мэргэжэл сүм шудалаа. Мүн Виктор Посельский өөрынгөө нүхэрhөө хожомдоногүй.

Түрүү бригадын уран гартан бүри hайнаар ажаллажа, В. И. Ленинэй түрэhөөр 100 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэhэн вахтада жагсаба.

А. ШИРОКОВ.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

ЭМХИДХЭЛЬЭЭ ЭХИТЭЙ

Һаяхан Бэшүүрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхоз гүрэндэ таряа худалдаха түсэбөө дүүргэһэн байна. Энээнтэйнь дашарамдуулан таряа хуряалтын үедэ партийна организациин хүдэлмэри ямараар эмхидхэгдэһэн, мүн коммунистнуудай ажал хүдэлмэри тухай хөөрэжэ үгэхыень колхозой парткомой секретарь нүхэр В. Ивановтой манай корреспондент хөөрэлдэһэн байна. Энэ хөөрөөнь доро толилнобди.

* * *

Таряа хуряалгаяа түргэнөөр, эрхим шанартайгаар дүүргэхэ талаар республика дотор үүсхэл гаргаһан Мухар-Шэбэрэй «Заганский» колхозһоо жэшээ абажа хүдэлхөөр зоригжоһон манай колхозой механизаторнууд, таряашад гүрэн түрэдөө 13 мянган центнер ороохо худалдаха даабаряа һаяхан дүүргэжэ, ажалай илалтын шата дабажа гараба. Мүнөө бүхы арга боломжоёо тооложо үзөөд, даабариһаа гадуур үшөө хоёр мянган центнер ороохо таряа худалдаха хүсэлэнтэйбди. Тиин гүрэнэй амбаарта таряа абаашаха хүдэлмэри үргэлжэлһөөр.

Ажалаймнай энэ амжалта тиимэ бэлээр туйлагдаагүй ааб даа. Имагтал таряа хуряалгада ашаглагдаха техникэ болон бусад зэр зэмсэгүүдээ эртэнһээ һайнаар бэлэдхээд, тэдэнние жолоодохо, хүдэлгэхэ мэргэжэлтэдэй тушаалта ажалдаа харюусалгатайгаар хангалаг байһандань туйлагдаба.

Харюусалгата халуун ажалай дүлэн дундуур манай партийна организаци эмхидхэлэй болон ойлгуулламжын хүдэлмэри улам эршэтэйгээр ябуулһан. Нэн түрүүн бидэнэр парткомой заседани зарлажа, тэндээ таряа хуряалгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ шухала хэмжээ ябуулгануудые хараалһан байнабди. Мүн бригада бүхэндэ партийна эмхидхэгшэдые зарлаһан, тэдэнэй гол уялганууд тухай хөөрэлдэһэн байнабди. Тиигэжэ партийна организацимнай эдэбхитэй коммунистнуудаа, тэрэ тоодо сельпогой түрүүлэгшэ Д. Дугаровые нэгэдэхи бригадада, арадай хинагшадай бүлэгэй түрүүлэгшэ Я. Пантелеевые хоёрдохи бригадада, колхозой механик В. Ткачевые зургаадахи бригадада партийна эмхидхэгшэдээр эльгээгээ һэн. Коммунистнууд Г. Афанасьев, З. Рябов, Г. Утенков, С. Балданов гэгшэдтэ бусад бригаданууд даалгагдаһан. Эдэ нүхэднай ямар ажал ябуулжа байгааб гээ һаа иимэ. Механизаторнуудай, таряа хуряалган дээрэ хүдэлжэ байһан колхозниггуудай дунда агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэри эрхилһэн, ханын газетэ, «сахилгаан» хуудаһа гаргадаг, мүрысөөнэй дүн согсолдог, мүрысөөндэ илажа гараһан механизаторнуудта дамжуулгын улаан туг, мүнгэн шан барюулдаг байһан. Юрэдөө нэгэ хэды үгөөр хэлэхэ болоо һаа, манай партийна организаци эмхидхэлэйнгээ бүхы хүдэлмэрие имагтал таряа хуряалгада хабаадагшадай хэрэг үйлэтэй холбожо ябуулһан, ябуулжашье байна. Жэшээнь, партийна эмхидхэгшэ Я. Пантелеев табадахи бригадын механизаторнуудай, таряашадай дунда ойлгуулламжын болон эмхидхэлэй ехэхэн хүдэлмэри ябуулһан. Нэн түрүүн энэ нүхэр тус бригадын эрхилэгшэтэй зүбшэжэ, коммунистнуудые, мүн партийнабэшэ эдэбхитэдые харюусалга ехэтэй участогуудта эльгээһэн. Тиихэдэ партиин гэшүүн, дүй дүршэл ехэтэй комбайнер В. Меньшиков таряа хуряалга дээрэ ябаһан бүлэг комбайнернуудай ахалагшаар томилогдоһон. Комбайнуудһаа ороохо тоог дээрэ зөөхэ тээшэ баһал харюусалгатай хүдэлмэри гээшэ ааб даа. Ойр зууралханшье хожомдоо һаа, таряа хадажа ябаһан комбайнуудта хэды шэнээн һаад ушаруулагдаха гээшэб. Бункернуудынь дүүрэшоо һаа, тэдэмнай миинтэ байха ушартай болоно ха юм. Тиигээд монсогоршье ороохо харгыдаа гээхэ ёһогүй. Тус хүдэлмэридэ коммунист С. Ястребов томилогдоһон. МТЗ-50 тракторай хойноһоо тэргэ шэрээд энэ нүхэр поли дээрэһээ ороохо зөөдэг. Үдэрэйнгөө даабарие 150—160 процент дүүргэжэ, нүхэр Ястребов сугтаа ажаллажа байһан бусад нүхэдтөө ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Мүн Д. Дугаровай партийна даабаряа эдэбхитэйгээр, һайнаар бэелүүлжэ байһандань баясамаар. Энэ нүхэрнай хүдөөгэй потребкооперациин хүтэлбэрилэгшэ һэн тула таряа хурягшадые үдэр бүриин хэрэгсэлнүүдээр, эд бараагаар хангаха талаар ехэхэн ажал ябуулаа. Гол энэ хүдэлмэриһөө гадуур нүхэр Дугаров нэгэдэхи бригадын механизаторнуудай, таряашадай дунда хөөрэлдөө үнгэргэдэг, һүүлшын һонинтой танилсуулдаг байгаа. Бригадиртай хамта комбайнернуудай хэһэн ажалайнь дүн үдэр бүри согсолжо, мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ гараһан нүхэдүүдые халуунаар амаршалдаг, «Сахилгаан» гэжэ хуудаһанайнгаа ээлжээтэ номерые ажалайнь амжалтада зорюулна.

Юрэдөө богонёор хэлэхэдэ, манай колхозой коммунист бүхэн таряа хуряалтын харюусалгатай ажалай үедэ эдэбхитэйгээр, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлһэн, юрын таряашадта эршэтэ ажалай үльгэр жэшээ харуулжа ябаа.

Жэшээнь, таряа хуряалгын олонхи агрегадуудые коммунистнууд эрхилһэн. Тиигэжэ Ж. Цыбикмитов, Д. Тогошиев, В. Меньшиков болон бусад эдэбхитэдэй агрегадууд таряа хадаха үдэрэйнгөө даабарие хододоо үлүүлэн дүүргэжэ, мүрысэгшэдэй түрүү зэргэдэ ябаһан, мүнөөшье түрүүлһээр. Комбайнернууд Е. Савельев, И. Ткачев, П. Тимофеев, П. Радионов гэгшэд эдэ нүхэдһөө жэшээ абажа, мүн горитойхон хэмжээнэй таряа хадажа шадаа. Колхоз дээрээ алдар солоёо дуудхуулһан, дүй дүршэл ехэтэй комбайнер Е. Савельев тухай һайшаалай үгэ хэлэнгүй алгасажа болохогүй. Энэ нүхэрнай хуряалгын эхилһэнһээ хойшо 260 гектар таряа хадажа, 2900 центнер ороохо суглуулаа. Мүн комбайнер П. Радионов 129 гектар шэниисэ баал болгон унагаагаа, 170 гектар таряалан сэхэ хуряагаа.

Ороохо зөөхэ хүдэлмэридэ коммунистнууд Р. Шиханов, К. Утенков, М. Перелыгин, У. Дамбаев гэгшэд эршэмтэй ажалаараа шалгаржа ябана.

Манай партийна организациин бэелүүлжэ байһан хэмжээ ябуулганууд механизаторнуудай, хуряалга дээрэ хүдэлжэ байһан бусад колхозниггуудай бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха хэрэгтэнь зорюулагдаһан байна. Бригада бүхэндэ эмхидхэгдэһэн партийна бүлэгүүдэй үүргэ ургаса абаха ажал хүдэлмэритэй нягта холбоотойгоор бэелүүлэгдэбэ. Мүрысөөнэй дүн согсолхо, бригада бүхэндэ шэнэ газетэ, журналнуудые асаруулха болоод, поли дээрэ гү, али тоог дээрэ ямар нэгэ шалтагаанаар һаад ушаруулагдаа һаань, тэрэнние усадхаха талаар зохихо хэмжээнүүдые абадаг. ажалай журам эбдэһэн хойрогуудые шүүмжэлнэ. Энэ талаар 2-дохи бригадын партийна бүлэг, (группорг Н. Ткачёв) эдэбхитэй һайнаар хүдэлнэ. Ушар иимэһээ тус бригадын гэшүүд таряа хуряалгаяа колхоз соогоо түрүүлэн дүүргэхэеэ байна. Энэнь партийна бүлэгэй ямар нүлөө үзүүлһые гэршэлэн харуулна.

Ц. БАБУШЕЕВ.

АЖАЛША ХҮН

АЛДАРТАЙ

ДАРДАМ ХАРГЫН ЭЗЭН

Ниислэл хото Улаан-Үдэһөө Закаменск хото хүрэтэр зурыһан дардам ута харгыгаар машинын хүнхинөөн замхадаггүй. Яаһан хоор, ямар үүжам дайда бэ! Зэдэ-Борьёогой жэгдэ үргэн талые үнгэрөөд. Тори Захааминай орьёл үүлэ хаданууд тай, үһа голоор харьялһан хабшал, хабсагайн ташалангаар зурыһан харгы. Толгой эрьсмээр үндэр дабаанууд, оёоргүй гэмээр гүн хүнды жалганууд гээшэб! Иимэл даа заха холын Захаамин аймагай нютаг дэбисхэр дээгүүр аяншалха зам.

Энэ ута замай хэды хүшэршье һаань, тэрэнние саг үргэлжэ харууһалжа, заһабарилжа байдаг хүдэлмэришэ хүдэр хүнүүд олон. Тэдэнэй дундаһаа Цахирай 1041-дэхи участогай харгы заһабарилагша Лайжид Доржиева коллектив соогоо хүндэтэй. Энэ эхэнэр арбаад жэлэй туршада зам дээрэ ажаллажа, дүй дүршэл һайтай болохоһоо гадна, өөрынгөө дашһан участогые эрхим һайнаар заһабарилан, гэнэ оһол гаргуулхагүйн тула урьдшалан һануулһан замай тэмдэг, дохёонуудые хэзээ бүхэндэ бүрин бүтэн байлгадаг юм. Иимэһээл нүхэр Доржиева замшадайнгаа дунда үльгэр жэшээ боложо үгэнэ.

Зунай халуун наранда, намарай үһээдэшье, үбэлэй хүйтэн жабартай, саһа шуургатайшье, хабарай хагсуу һалхигайшье үдэр—жэлэй дүрбэн сагта, үглөөнэй наранһаа үдэшын бүрэнхы хүрэтэр, хүрзэ хамуур хоёрые барижа ажалладаг Лайжид Доржиева ажалайнгаа үүргые, эрхим һайнаар бэелүүлнэ. Тэрэнние замаар ябаһан олохон жолоошод үнинэй танидаг болонхой тула: «Амар сайн, Лайжид абгай» гэжэ хүндэтэйгөөр мэндэшэлдэг. Доржиевагай участок дээгүүр гарахадаа бэемнай амардаг гэжэ машинын жолоошод дэмы магтана бэшэл.

Түрүү замшан Лайжид Доржиевагай урагшатай һайн оролдолгые үндэрөөр сэгнэжэ, тэрэнние «Ажалдаа шалгарһанай түлөө» медаляар шагнаһан байна.

Б. ШОЕНОВ,
хүдөө бэшэгшэ.
Захаамнай аймаг.

Онохойн модоной комбинадай эрхим хүдэлмэришэдэй нэгэн Любовь Кузьмина үдэр бүринггөө нормые 105—115 процент дүүргэжэ ябадаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Л. Кузьмина. С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

В. И. ЛЕНИНЭЙ ТҮРЭҺЭЭР 100 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

МОСКВА. СССР-эй Арадай ажахын туйлалтануудай выставкэ дээрэ ерээдүйн Шушенское городой макет табяатай байдаг. Шушенскые шэнээр бариха, һэргээн бодхоохо генеральна түсэбые «Гипрогора» № 2 мастерскойн архитекторнүүдэй коллектив табяа юм. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ой болотор вождиин ажабайдалтай хабаатай гэрнүүд дахинаа һэргээгдэхэ. Мүн эндэ олон дабхар гэрнүүд, магазинууд, һургуулинууд баригдаха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Шушенское городой барилгын түсэбые хүнүүд хаража байна.

ТАСС-ай фото.

ЛЕНИНЭЙ ТҮРЭҺЭН НЮТАГТА

Анатолий СКОЧИЛОВ,
КПСС-эй Ульяновска обкомой нэгэдэхи секретарь

«Россиин ямар нютагые һайн мэдэхэ байнат...» гэһэн РКП(б)-гэй Х съездын делегадай анкетын асуудалда харюусахадаа, «Поволжиие үлүү һайнаар мэдэхэб» гэжэ В. И. Ленин хэлэһэн юм.

Дунда Волгодо, Симбирскдэ, Владимир Ульяновай түрүүшын 17 наһан үнгэрһэн байдаг. Энэ городто революционер В. И. Ульяновай абари зан, үзэл бодол бүрилдэһэн. Ульяновск хотын ямаршье үйлсэдэ дайралдаһан үхибүүе тогтоогоод асуубалтнай, танда газаршан болохо: Ульяновтанай бүлэ тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэхэ, нангин дурдалгата ульяновска газарнуудые танда харуулха.

Область дотор ябуулагдажа байгаа сурталай хүдэлмэринь ажалшадые, илангаяа залуушуулые Владимир Ильичэй ажабайдалай, ажал ябуулгын жэшээ дээрэ, парти болон совет арадай революционно, дайшалхы ба ажалай ёһо заншалнууд дээрэ хүмүүжүүлхэ гол зорилготой.

Ульяновскда айлшаар ерэгшэдэй тоо үдэр бүри олошорно. Манай ороной бүхы заха хизаарнуудһаа хүдэлмэришэд, колхозниггууд, интеллигентнэр, сэрэгэй алба хаагшад Ильичэй түрэһэн нютаг ерэнэд. Мүн хариншье делегацинууд ерэдэг. США-гай, Австриин, Болгариин, ГДР-эй, Гвинейн, Малиин, Канадын, Румыниин, Франциин, ФРГ-гэй, Финляндиин, Швециин, Японой журналистнууд манай городто һүүлэй һарануудта ерээд бусаа.

«Эндэхи бүхы юумэн һонирхолтой, сэдьхэл хүдэлгэнэ. Илангаяа ерээдүйн революционернуудэй, тэдэнэй дундаһаа хүн түрэлтэнэй сэсэн багша В. И. Ленинэй түрэһэн, хүмүүжэһэн үнэн сэхэ, үндэр суртална, энэрхы оршон байдалһаань һургаал абамаар. Энэ Гэр-музей — коммунизм байгуулагша олон миллион хүнүүдые хүмүүжүүлхэ агууехэ һургуули мүн» гээд В. И. Ленинэй Гэр-музейдэ орогшодой нэгэн һанамжын дэбтэртэ бэшэһэн байна.

Ильичэй түрэһэн хотын хүгжэлтэ тушаа Коммунис парти, Советскэ правительство саг үргэлжэ анхарал табидаг.

Ульяновск мүнөө промышленностиингаа бүтээһэн зүйлнүүдые дэлхэйн 60 орондо эльгээнэ. Ульяновска область дотор 300 шахуу предприяти хүдэлжэ байдаг. Автомобильна, хүндэ, шухаг станогуудые, багалитражна двигательнүүд болон бусадые бүтээн гаргадаг заводуудаараа мэдээжэ болонхой. Мелекессе хотодо атомна реакторнуудай шэнжэлгын институдай . байшан баригдаад, ашаглагдажа байнхай.

1913 он болотор Симбирск хото шубуун дэн, рогожо, спирт, мылэ, патока, гар урашуулай зүйлнүүдые худалдаанда гаргадаг байһан юм. «Үнгэрһэн жэлэй туршада шэнэ гэр баригдаагүй. Губернаторай гэр, губерниин түрмэ, губерниин (эхэнэрэй) түрмын нэмэлтэ таһаг, заһаруулга-тушаалгын отделени заһагдаһан байха» гээд городской головатай 1912 оной тоосоон соо бэшэгдэһэн байдаг.

Мүнөө областиин гурбадахи хүн бүхэн һурана. Гурбан дээдэ, арба нэгэн тусхай дунда һургуули, профтехһуралсалай хэдэн һургуули, юрэнхы эрдэмэй 60 гаран һургуулинууд Ульяновск хотодо бии.

Уран зохёолшо Мариэтта Шагинянда Надежда Крупскаягай эльгээһэн иимэ бэшэг һонин юм: «Ульяновск хото соёл культурын бодото гуламта болоһой... Энээн тушаа Илья Николаевич һанаагаа зободог байһан, энээн тушаа Ильич һанаагаа зобогшо бэлэй». Тиимэ саг мүнөө ерээ. Урдань Симбирскэ губернидэ соёл-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд үгы байһан юм. Мүнөө манай область дотор хэдэн зуугаад клуб, соёлой байшан, библиотекэнүүд, кино бии болонхой.

В. И. Лечинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойтой дашарамдуулан Ульяновск хотые Поволжи шадархи промышленна, соёлой томо түб болгохо хэмжээнүүд хараалан бэелүүлэгдэнэ. Областиимнай хотонуудай, хүдөө тосхонуудай түхэл шарай хубилна. «Владимир Ильич Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлдэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолые дүүргэлгэдэ областной партийна организаци бүхы хүсэеэ элсүүлжэ байна. Ажалай Улаан Тугай орденто Ульяновска автомобильна заводой, Клара Цеткинэй нэрэмжэтэ Мелекесскэ фабрикын үүсхэлээр область доторнай социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрбэ. «1968—1970 онуудые Ленинскэ ойн ажалай вахтын жэлнүүд болгое» гэһэн уряатайгаар энэ мүрысөөн дэлгэрнэ. «Ленинскэ ойн ажалай вахтаар илагшада» гэһэн дамжуулгын Улаан туг, мүрысөөндэ илагшадай самбар, Ленинэй ойн дэбтэр гэхэ мэтэнүүд бии болгогдоо. Табан жэлэй түсэбые болзорһоонь урид, 3,5 жэл соо дүүргэхын түлөө коммунистнууд, коммунис ажалай ударниггууд түрүүтэй олон коллектив тэмсэжэ байна, үгэдөө хүрэнэ.

Ульяновска областиин промышленна үйлэдбэри табан жэлэй туршада бүхы орон соохиһоо үлэ мэдэг ехээр ургаха юм. Дэлхэйн олон оронуудта эльгээгдэдэг ульяновска автомобильнууд нилээд олон болгогдохо. Ульяновскын станок бүтээгшэд элдэб станогуудые таба дахин шахуу олоор бүтээн гаргаха. Зарим станогуудынь зуун тонно хүрэтэр шэгнүүртэй детальнуудые болбосоруулха шадалтай байха.

Ульяновскын нэгэ заводой бүтээн гаргадаг «Контактор» гэжэ оньһон түхеэрэлгэнүүд Брюссель Монреаль, Лейпциг, Будапештэхи уласхоорондын выставкэнүүдтэ табигдаа һэн. Заводой үйлэдбэриин талмайнь табан жэл соо гурба дахин ехэ болохо.

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй ажал хэрэгүүд баясамаар бүтэнэ. Урда тээнь абаһан уялгануудаа дахин хаража үзөөд, гүрэндэ ороохо таряа, мяха, һү, үндэгэ худалдаха табан жэлэйнгээ түсэбые дүрбэн жэл соо дүүргэхэ гэжэ шиидээ. Сагаанта[...] бирскые сүлөөлһөөр 50 [...] ойн хүндэлэлэй мүрысө[...] үргэдэжэ байна.

«Минии түрэһэн хотые [...] бирскые абалга минии [...] бооһон эдэгээсэтэй, эгэ[...] уялаа гээшэ. Ехээр тами[...] нэмэжэ, тон хүхюу болоо[...] наб. Илалтатайтнай даша[...] лан улаан сэрэгшэдые [...] наб, таанадай оролдолго [...] гын түлөө бүхы ажалша[...] нэһөө баясхалан хүргэнэ[...]» Ульяновскын хүн зонд[...] эльгээһэн телеграмма хө[...] дажа байдаг.

Ороохо таряа тушааха [...] уялгануудаа, гүрэндэ һү, [...] ба нооһо худалдаха жэлэй[...] сэб дүүргэн, Симбирскын [...] лэгдэһөөр 50 жэлэй алд[...] тэмдэглэхэбди.

Мүнөөнэй Ульяновскые [...] ехэ барилгын талмайтай [...] мээр. Ленинскэ дурасхаал[...] түргэнөөр бии болгогдожо [...] Городой түбые сүм шэнэл[...] ха гэжэ проект дотор [...] данхай. Дурасхаалта түб[...] шан соо В. И. Ленинэй Түб[...] зейн Ульяновска филиал, [...] тиин Партийна гэгээрэл[...] шан, универсальна зэл б[...]

Комсомолой бүхэсоюзна [...] гай барилга гэжэ соноск[...] Дурасхаалта түбэй байша[...] рилгын гол хүдэлмэрие [...] оной январь болотор [...] уялга абтанхай. Городой [...] шарай нилээд ондоо болохо[...] дабхар гостиница, Багш[...] институдай һуралсалай [...] байшан, Профсоюзай соёл[...] дон, Хүүгэдэй библиотек[...] нернүүдэй байшан, Уран [...] шадай байшан гэхэ мэтэн[...] ригдажа, Ульяновскын [...] нуудые, гудамжануудые [...] лэхэ. Хэдэ мянган бүлэ ш[...] нүүдтэ орохо. Хүн зонии[...] байдалай талаар хангалт[...] жарха юм.

Манай үргэн дэлгэр оро[...] һаламжа, дэмжэлгые ул[...] цууд үдэр бүри үзэжэ, хо[...] дэжэ байдаг.

(А[...]

ЛЕНИНСКЭ УНШАЛГАНУУД

Ленинэй орденто мяха-консервын комбинадай завод, цехүүдээр эдэ үдэрнүүдтэ ленинскэ уншалганууд боложо байна. 50 гаран лектор, политинформаторнууд энэ хүдэлмэридэ хабаадуулагданхай. «В. И. Ленинэй бага, эдир наһан», «В. И. Ленинэй революционно ажал ябуулгын эхин», «В. И. Ленин Сибириин сүлэлгэдэ», «В. И. Ленин Поволжидо» гэһэн асуудалнуудаар һонирхолтой лекци, хөөрэлдөөнүүд консервын, колбасна болон мал үүсэлдэг заводуута үнгэргэгдөөд байна.

Ленинскэ уншалгада мал үүсэлдэг заводой мастер Г. М. Величко, колбасна заводой мастер К. И. Филиппова болон бусад эдэбхитэйгээр хабаадалсана.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойдо бэлэдхэхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай тогтоол комбинадай завод болон цехүүдэй эхин партийна организацинуудаар зүбшэн хэлсэгдээ. Комбинадай партком тусхай хэмжээ ябуулганууды харааалаад, бэелүүлжэ эхилээ. Энээнэй еһоор В. И. Ленинэй зохёолнуудаар хэдэн теоретическэ конференцинүүд үнгэргэгдэхэ юм. В. И. Ленинэй намтар шудалха лектори, комбинат дээрэ байгуулагдаа. Соёлой байшанда кинолектори хүдэлжэ эхилээ. Эндэ Ленинэй һуралсалай илан мандажа байһые харуулһан фотомонтаж түхеэрэгдэбэ. Иишэ ерэһэн хүн зон коммунизм байгуулгада совет арадай туйлажа байһан асари ехэ амжалтатай танилсаха аргатай.

В. И. Ленинэй зохёолнуудые шудалха хүсэл эрмэлзэлтэй байһан тушаагаа политическэ гэгээрэлэй һургуули, кружогуудта һуралсагшадай олонхинь мэдүүлбэ.

Лектор болон политинформаторнуудта туһаламжа болгон комбинадай политическэ гэгээрэлэй кабинедтэ тусхай номууд, харуулан ойлгуулха зүйлнүүд табигданхай. Комбинадай олон тиражтай газетэ «Ленинэй һургаалаар» гэһэн тусхай хуудаһа гаргаба. Энэ хуудаһандань Буряадай промышленностиин, хүдөө ажахын хүгжэлтые харуулһан тоо, [...] тануд бии. Гадна совет [...] арадай ажана байдалай, со[...] талай талаар хүгжэлтэнь [...] доор харуулагдана. Са[...] үшөө хэдэн хуудаһанууд [...] асуудалнуудаар гаргагдаха [...]

Агууехэ багша В. И. Ле[...] түрэһөөр 100 жэлэй ойе а[...] шэнэ амжалтаар угтая гэһэ[...] тиин Центральна Ком[...] уряал комбинадай колле[...] үргэнөөр дэмжэгдэбэ. Сент[...] үнгэрһэн 20 хоногой турша[...] густ һарынхитай жэшэбэл, [...] дукци үйлэдбэрилгэ ком[...] дээрэ 10 процентээр дээ[...] Техническэ фабриканудай, [...] лай хэрэгсэлэй эд бараа га[...] цехүүдэй коллективүүд 9 һ[...] гаа түсэб болзорһоонь урид [...] гээд, октябриин түсэбөөр а[...] жа оробо. Консервын за[...] Г. Шильникова, желатин [...] даг цехэй—Г. Бредус гэ[...] хүтэлбэрилдэг бригаданууд [...] ажалаараа комбинат соогоо [...] хана.

Д. ЦЫРЕН[...]

ЗАЛУУ БАСАГАД, МЕХАНИЗАТОР БОЛОГТЫ!

Би залуу наһандаа механизатор болохо дуратай байһан хүмби. Теэд гушаад онуудта колесно тракторһаа ондоо техникэ байгаагүй. Трактористын курсада һураад, тэрэнние жолоодожо захалһан байгааб.

Хабарай тарилгын үедэ бригадир намда даалгабари үгэхэ. Тиигэхэдэнь трактораа бүтээсэтэйгөөр ашаглахые оролдожо ябаабди. Һүниндөө ажаллахаш, тиигэжэ байжа нормоёо үлүүлэн дүүргэгшэ бэлэйбди. Минии бүтээһэн ажалые шалгахадань, хахалагдаһан газар һайн шанартай байдаг һэн. Гэбэшье тэрэ үедэ тракторнууд үсөөн байгаа. Механизаторнуудшье мүнөөнэйхитэй адли эрдэмтэй зон бэшэ, машинаяа техническэ харууһа хэхэдээшье муу байгша һэн. Тэрэнһээ боложо, тракторнууд эбдэрхэ, мүн саг соонь заһаха гэхэдэ МТС-тэ ошожо, механигые асаржа болохош. Үгы гэбэл өөрөө ошожо, элдэб частьнуудые асархаш. Иигэжэл ехэнхи сагаа барагша һэмди. Мүнөө ондоо болоо юумэ ааб даа. Ороноймнай промышленность хүгжэжэ, олон янзын һайн тракторнууд хүдөө нютагуудта асарагдана. Һайнаар, наринаар харууһалжа байхада, тракторнууд олон жэлдэ ашаглагдана бшуу.

Анхан тракторай бии болоод байхада, тэрээндэ гансал эрэ хүн һуужа ажаллаха шэнгээр хүнүүд һанагша бэлэй. Теэд һүүлдэ манай нютагта тракторта һууха дуратай эхэнэрнүүд олон болоо һэн. Мүнөө һаалишад байһан Даришаб Галсандоржиева, Цырегма Максарова, хонишон Цырма Жалсанова болон бусадууд тракторта хүдэлһэн юм. Зүгөөр бидэнэр наһатай боложо, мал ажалда гараад байнабди.

Мүнөө үеын байдалые урданайхитай сасуулхада ехэхэн ондоо болоо. Колхозой хамаг ажал оньһон аргаар бүтээгдэнэ. Олон янзын тракторнууд бии боложо, тэрэнэй хүсөөр хабарай тарилгаһаа эхилээд бүхы хүдэлмэри бүтээгдэнэ гээшэ. Морёор хэхэ ажал полевой хүдэлмэридэ үгы ха юм даа. Тиихэдэ трактористын ажалые угаа хүнгэн болоо гэхэ байнаб. Мүнөө трактор эбдэрдэгшьегүй. Техникэ зэмсэгүүдые ажахынууд өөһэдөө заһабарилна. Инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд олон болонхой.

Иигэжэ хэлэхэтээ хамта өөрынгөө дурадхал оруулха байнаб. Манай «Коммунизм» колхоздо эрдэм бэлигтэй залуу басагад олон хүдэлдэг. Тэдэнние механизатор болгохо тушаа анхархаар. Юуб гэхэдэ, мүнөө үедэ таряан ажалһаа байха мал ажалдашье механизаторнууд олон хэрэгтэй боложо байнал. Ажахын тоосоондо ороһон хонишодой бригаданууда мэргэжэлтэй зон хэрэгтэй. Техникэ олошороод байхада, хонишодой мэдэлдэ трактор үгтөө һаань, ямар ехэ ажал бүтээгдэхэ гээшэб! Һаалиин фермэнүүдтэ трактор хэрэгтэй. Сабшалан даажа байдаг фермэ, отаранүүдта тракторай хүсөөр наг шэбхэ зөөгдэхэ байна. Малай тэжээл холоһоо шэрэхэдэ, үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын үедэ трактораар хэгдэхэ ажал ехэхэн.

Үнгэрэгшэ жэлдэ бригадамнай 523 эхэ хони харууһалжа, нэгэшье хонидоо һубайруулангүйгөөр хурьгалуулаа. Зуунһаа зуун хурьга абажа, мүрысөөндэ шалгараабди. Гансахан манай бригадые абахада, трактораар хэгдэхэ ажал горитой. Зундаа үбһэеэ сомоожо абаха, намартаа тэжээлээ газаагаа зөөхэ хэрэг гарадаг. Энэ хаһада трактор үгыгөөр байхын аргагүй байдаг. Малшадай хэжэ байһан ажалые хаража байхада, ажахы бүхэндэ механизаторнуудай олон хэрэгтэй байһанинь элирнэ. Хэрбээ манай колхозой механизаторнуудай олоор бэлэдхэгдээ һаа, таряан ажахыдамнай хүдэлмэринь хоёр халаанда эмхидхэгдэхэ, мал ажал дээрэшье хүдэлхэ хүнүүд дутамаггүй байха байгаа. Тиимэл байһандань би өөрынгөө һанамжа оруулхадаа, мүнөө үедэ залуу басагадые механизаторай курсада һургажа, тракторист болон комбайнернуудые олоорнь бэлэдхэе гэхэ байнаб. Энэ асуудал хаа хаанагүй шиидхэгдэхээр болоо.

Басагадууд, механизаторай мэргэжэлдэ һурагты!

Д. ЦЫРЕГМАЕВА.
Яруунын аймагай
«Коммунизм» колхозой
урдын тракторист.

...ировэй ...эрэмжэтэ ...олхоздо

...ТҮРҮҮ КОМБАЙНЕРНУУД

КОЛХОЗОЙ правлени, партийна бюро тарияашадай ...орондо дэлгэрһэн социалис ...үрисөөнэй дүн гаргаба. Мүры...лэдэй дундаһаа «СК-4» ком...йнар тарияа хуряаһан Миха... Нетесов эрхимлэбэ. Тэрэ хү...рийн 24 үдэр соо 345 ...тарай тарияа баалда унагаа... 64 гектарай гаряа сэхэ ха...ын байна. Бусадай дундаһаа ...лэһэн нүхэр Нетесовто ...хуулгын улаан тугхан ба...юулагдаа. Мүн комбайнер...д Петр Баяндаев, Владимир ...даев, Иван Михалев болон ...д эрхим ажалаараа суурха... Эдэнэр үдэр бүриингөө даа...рике үлүүлэн дүүргэжэ яба... юм.

...ЛЕКЦИ, СЕМИНАРНУУД

...ЭДЭ үдэрнүүдтэ тарияа хуряалгын халуун хаһа Тап... гэжэ нютагта оронхой. ...нани» бүлгэмэй лектор И. М. ...янов үдын эдеэлэлгын үедэ ...мбайнай дэргэдэ ерэжэ, улас...орондын асуудалаар лекци ...шаһан байна. Мүн нүхэр Ту...нов нимэ лекци колхозой та...сэбэрлэжэ байгшадта, һү...товарна нэгэдэхи фермын ...алшадта, үдэшэндөө клубта ...арһан ажалшадта уншажа ...өө.

Колхозой партийна бюро аги...торнууд болон политинформа...оруудай ээлжээтэ семинар ...гэбэ. Семинарта хабаадаг...д механизаторнууд, малша...ай дунда яагаад ниитэ-полити...скэ, агитационно хүдэлмэри ...буулхада һайн бэ гэһэн хөө...ю шагнаһан, дүй дүршэлөө ...алдаһан байна.

ХЭЛЭҺЭН ҮГЭНЬ БАТА

КОЛХОЗОЙ малшад, һаалишад байгша оной май һа...ын зунай үедэ һү ехээр һаажа ...баха гэһэн үүсхэл эмхидхэһэн ...м. Тиихэдэ тэдэнэр зунай дүр... һарын туршада үнеэн бүри...һөө мянган литр һү һаахабди ...эһэн байгаа.

Мүнөө үнгэрөөд байһан гур...а (июнь—августа) һарын дүн ...аража үзэхэдэ, эдэнэр хэлэһэн ...гадөө хүрэхэнь дүтэлөө. Бүхы ...олхоз соо дунда зэргээр һаам...ай үнеэн бүриһөө 800-гаад ...итр һүн һаагдаад байна. Һаа...шадай дундаһаа Харганаагай ...ай фермынхид эрхим амжал...тай.

Ажахын зарим һаалишад хэ...лэһэндээ хүрэжэ, үнеэн бүри...һөө 1000-аад литр һү һаагаад ...айна. Тэдэнэй тоодо Дари ...Бихобоева, Буданима Бадма...жапова, Надежда Базарова, Ан...а Ешиева, Бутыд Содномова, ...Долмажап Ринчинова, Бутыд ...Найдакова, Пунсык Жамсара...нова, Бутыд Цырeторова, Ва...лентина Скворцова гэгшэд орол...соно.

Эрхим ажалаараа урмашаһан ...ээ һаалишадай зариманиинь ...ойма һарын туршада һү һаа...а жэлэйнгээ түсэбые болзор...оонь урид дүүргэбэ. Эдэнэр...ай хэд бэ гэхэдэ, үнинэй һаа...шад Пунсык Жамсаранова, Бутыд Содномова, Надежда Базарова, Бутыд Найдакова, ...дуушуул Валентина Раднаева, Буданима Бадмажапова, Цэрима Хандажапова гэгшэд болоно. Жэшээнь, һаалишан ...Жамсаранова үнгэрһэн энэ ...е соо даажа абаһан 12 үнеэн...ээ 29389 литр һү һааба.

СПОРТЫН ТҮРҮҮШЫН МАСТЕР

БАТОЖАП Цыренович Бальчинов колхоздоо жо...шоноор хүдэлдэг мэргэжэл...эй. Тэрэ үбэл, зунгүй, хабар, ...намарые илгадгүй машинаая ...олоодожо, ниитынгээ һүрэг ...алай эдихэ бардаа спиртын за...одһоо шэрэжэ ябадаг.

Ажалайнгаа хажуугаар Б. Ц. Бальчинов олониитын хүдэлмэ...ридэ эдэбхитэйгээр хабаадалса... Тэрэ арадай хиналтын бүлэ...гэй түрүүлэгшэ, колхозойнгоо һур харбагшадай ниитын тре...нер юм. Мүнөө Харганаа нютагтаа колхозой һуршадай тусхай команда бии болгоһон. Һаяхан «Урожай» бүлгэмэй Центральна Соведэй түрүү һуури ...олхын түлөө үнгэргэгдэһэн һур харбагшадай мүрысөөндэ Батожап Бальчинов эрхим амжалта харуулаа. Тэрэ «Урожай» бүлгэмэй чемпион болохоһоо гадна, СССР-эй спортын мастерай нормо дүүргэһэн бай...на.

А. НАГАСЛАЕВ.

Улаан-Үдэ.

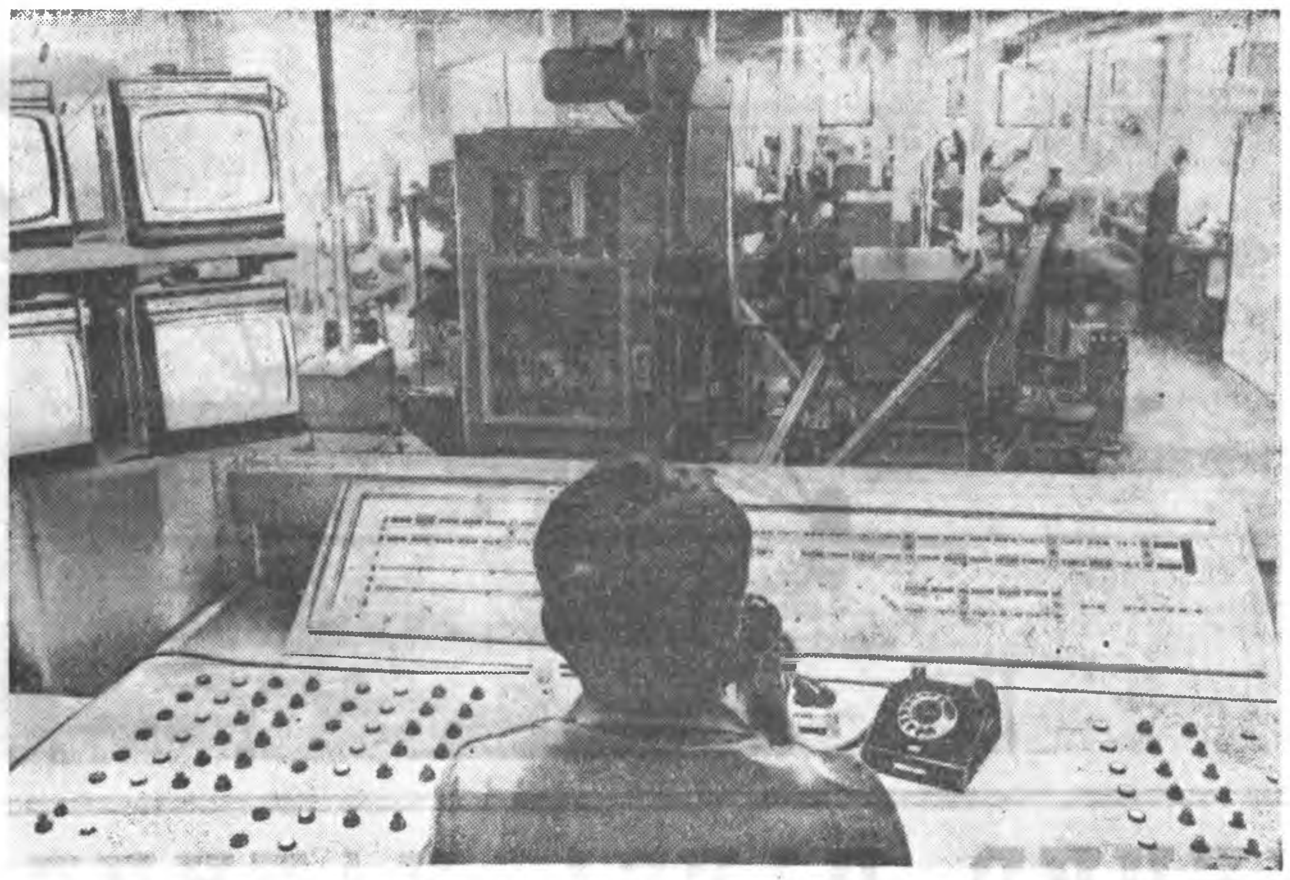

СОЦИАЛИС ОРОНУУДТА

Германиин Демократическа Республикада мэдээжэ болоһон Руледэхи часай предприятида промышленна телевидени үргэнөөр хэрэглэгдэнэ. Автоматическа аргаар часай корпусуудые бүтээхэ, гадар талыень химическэ аргаар сэбэрлэхэ, гальваническа мүлилгэ хэхэ бүхы орёо хүдэлмэри предприятиин залан хүдэлгэдэг түбэй пультһаа (зураг дээрэ) хинан шалгагдадаг юм.

АДН-эй—ТАСС-ай фото.

ПОЛЬШО

Парти, правительствын политикые ажалшадай хүсэдөөр һайшаажа байһан оршон байдалда Польшын Нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин 5-дахи съездэдэ зорюулан, ЦК-гай гаргаһан тезисүүдые арадай Польшодо зүбшэн хэлсэжэ байнхай.

Партийна конференцинүүд, ПОРП-ын воеводско комитедүүдэй пленумүүд эдэ үдэрнүүдтэ бүхы орон дотор болоно. Тэдэндэ хабаадагшад ороной политическа ба ниитын ажабайдалда партиин улам ехэ үүргэ дүүргэдэг болохо байһые, ПОРП-ын зэргын урган байһые онсолон тэмдэглэнэ.

Польшын хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, революцида харша этэгээдүүдтэй тэмсэлдэнь чехословак арадта туһалха гэһэн социалис оронуудай шиидхэбэри съездын урда тээхи дискуссиин үедэ, тусхайлбал, зүбшэн хэлсэгдэнэ. «Манай парти ба правительствын хараа бодолые ПОРП-ын гэшүүд хүсэдөөр дэмжээ, һайшаагаа» гээд «Трибуна люду» газетэ бэшэнэ.

Социалис экономикые саашадань хүгжөөхэ асуудалнууд мүн лэ үргэнөөр зүбшэн хэлсэгдэнэ.

Партиин съездые эрхимээр угтахын түлөө ажалай мүрысөөн үдэр ерэхэ тудам бүри үргэнөөр дэлгэрнэ. Индустриальна Силезиин хүдэлмэришэд хэдэн арбаад мянган тонно булад, шэрэм, хэдэн зуу мянган тонно шулуун ба хүрин нүүрһэ түсэбһөө гадуур гаргаа. Бүхы орон дотор социалис ажалай бригаданууд олон болоо. Мүнөө хамта дээрээ 14 мянга гаран иимэ бригада бии.

ПОРП-ын съездэдэ бэлэдхэл Польшын коммунистнуудай, ПНР-эй бүхы ажалшадай партиин Центральна Комитедые тойрон нягтаар жагсанги байһые эли тодоор харуулна.

БОЛГАРИ

Совет наука ба техникын үдэрнүүд Софида баярай оршон байдалда нээгдээ. Һара соо үргэлжэлхэ эдэ үдэрнүүдэй туршада Болгариин эрдэмтэд ба мэргэжэлтэдэй үмэнэ совет наука, техникын элитэ ажал ябуулагшад элидхэлнүүдые хэхэ, научна конференцинүүд, уулзалганууд болохо. Советскэ Союзай научна ба техническэ туйлалтануудай выставкэ нээгдэжэ, тусхайлбал, тэрээн дээрэ «Восток» гэжэ замбуулинай онгосо, «Метеор» гэжэ метеорологическа хэмэл одон харуулагдаха юм.

Софидахи партиин байшан соо һарые нээлгэ дээрэ Болгариин хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшад, эрдэмтэд, министерствэнүүдэй түлөөлэгшэд, ниитын ажал ябуулагшад, болгар-совет хани барисаанай бүлгэмэй эдэбхитэд байлсаа.

Совет наука, техникын туйлалтанууд тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, наука ба техникын талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ В. А. Кириллинэй элидхэлые, НРБ-дэ наукые хүгжөөлгэдэ, техническэ дэбжэлтэдэ совет наука ба техникын удха шанар тухай НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй бюрогой гэшүүн, наукын ба техническэ дэбжэлтын талаар Гүрэнэй комитедэй түрүүлэгшэ Иван Поповой элидхэлые суглаагшад ехэ анхаралтайгаар шагнаа.

* * *

Мүнөө үедэ Болгариин газар тарялангай кооперативна ажахынуудта хүдэлмэреэ үргэлжэдэнь оньһожоруулһан 1.202 бригада, 462 звено бии. Тэдэнэр хамта дээрээ 1.300 мянган гектар, нёдондонойхидо орходоо 2 дахин ехэ талмайтай газар элдүүрилнэ. Кооператор бүхэндэ абажа үзэбэл, нёдондо 16,4 гектар газар элдүүрилэгдэһэн байгаа һаа, мүнөө 32 үлүүтэй гектар элдүүрилэгдэнэ.

Ажалые эмхидхэлгые, тэрэнэй түлөөһые, хүдэлмэреэ үргэлжэдэнь оньһожоруулһан бригаданууд болон звенонуудай тоосоонуудые зүбөөр хүтэлбэрилхын тулада кооперативна нэгэдэмэл холбооной дэргэдэ мэргэжэлтэдэй тусхай бүлэг байгуулагдаа.

ВЕНГРИ

Венгриин хоёрдохи атомна реакторай барилга Будапештдэ түгэсхэгдэхээ байнхай. Энэ реактор политехническэ университедэй хажууда баригдажа байнхай, хамагай түрүүндэ һуралсалай атомай хүсэнэй талаар мэргэжэлтэдые бэлэдхэхэ зорилгоор хэрэглэгдэхэ юм. Иимэ зорилгоор реакторые хэрэглэлгэ тусгаар удха шанартай гэхэдэ, 800 мегаватт хүсэтэй Венгриин түрүүшын атомна электростанци Советскэ Союзай туһаламжатайгаар Дунайн эрье дээрэ Пакш гэжэ һуурин шадар бүри һаяар баригдажа эхилхэ байна бшуу.

* * *

Хорин жэлэй урда тээ Барч тосхоной тарияашадай юһэн бүлэ «Красная звезда» гэжэ хамтын ажахыда Венгридэ түрүүшүүлэй тоодо оролсон нэгэдэжэ, шэнэ ажабайдалые эхилээ һэн. Мүнөө үедэ Венгриин Арадай Республикын Президиумэй Түрүүлэгшээр хүдэлдэг Пал Лошонци кооперативые байгуулһан, олон жэлэй турша соо тэрэнэй түрүүлэгшын тушаал дааһан байгаа бшуу. Тэрэнэй хүтэлбэреэр кооператив бэхижэжэ, бүхы талаараа жэшээтэ һайн болоһон байха юм. Ороной «элитэ һайн кооператив» гэһэн дээгүүр нэрэ зэргэ ажахыда нэгэтэ бэшэ олгогдодог байгаа.

Мүнөө «Красная звезда» 500 бүлые нэгэдүүлнэ, 5.600 хольд (нэгэ хольд 0,57 гатай тэн) талмай газар дээрэ ажахыгаа эрхилнэ. Ниитын баялиг 65 миллион форинтоор сэгнэгдэдэг юм. Кооперативай гэшүүдэй олзо доход жэл ерэхэ тудам ургана. Үнгэрһэн жэлэй дүнгүүдээр тэрэнэй һара бүриин олзо дунда зэргээр 2 мянга үлүүтэй форинт болодог байгаа.

Кооперативай байгуулагдаһаар 20 жэлэй ойтой дашарамдуулагдан, Барч тосхондо баярай суглаан боложо, Пал Лошонци, ВНР-эй Президиумэй урдын түрүүлэгшэ Иштван Доби болон бусад тэрээн дээрэ байлсаа.

Кооперативай эрхим гэшүүдтэ шагналнууд барюулагдаа.

ГДР

ГДР-эй ажалшад өөрынгөө ехэ һайндэртэ—октябриин 7-до тэмдэглэгдэхээ байһан республикын 19 жэлэй ойдо бэлэдхэл хэнэ.

ГДР-эй социалис конституци энэ жэлэй апрельдэ баталан абтаа һэн. Тэрэ арадта эрхэ сүлөө хангаа. Германи өөрынгөө бүхы түүхэ соо иимэ конституцитай урда тээнь байгаагүй юм. Юуб гэхэдэ, энэ конституциие арад өөрөө зохёоһон байна. Тэрэнэй проектые зүбшэн хэлсэлгэдэ 11 миллион эрхэтэн хабаадажа, 12 мянга гаран дурадхал оруулһан байгаа.

Гүрэниие, тэрэнэй арадай ажахые хүтэлбэрилгэ ГДР-эй бүхы ажалшадай шухала хэрэг болонхой. 660 мянга шахуу хүдэлмэришэд ба тарияашад промышленна, хүдөө ажахын предприятинуудые хүтэлбэрилгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана, хэдэ миллион хүн хүдэлмэри нарижуулан һайжаруулха, экономикые хүтэлбэрилхэ талаар хэмжээ ябуулгануудые хараалан, зохёолгодо сэхэ хабаадалсана. Городууд ба тосхонуудай 200 мянга гаран ажалшад арадай түлөөлэлгын зургаануудай депутадууд юм. Конституци хадаа ажал хэхэ, амарха, эрдэмдэ һураха, медицинскэ туһаламжа абаха, балшар бага байхадаа ба үбгэ наһан болоходоо тэдхэмжэ абаха эрхэ олгоно.

1967 онһоо предприятинууд болон эмхи зургаануудта табан хүдэлмэриин үдэртэй недели тогтоогдоо, пенсинүүдэй хэмжээн, салин хүлһэнэй эгээн доодо захын хэмжээн дээшэлүүлэгдээ.

МОНГОЛ

1968—1969 онуудай шэнэ жэлэй эхилхэдэ 198 мянган хүбүүд, басагад Монголой юрэнхы эрдэмэй 471 һургуулида һуража захалаа. Һургуулинуудай һурагшадай тоо мүнөө жэлдэ 16 мянга тухай хүнөөр олон болоһон байна.

(ТАСС).

ХИЛЫН СААНАҺАА

ТЕЛЕФОН ★ ТЕЛЕГРАФ ★ РАДИО

ИКП-гэй хүтэлбэриин мэдүүлгэ

РИМ. (ТАСС). «Атлантическа хэлсээнһээ Италиин гарахын түлөө, бүлэглэлнүүдые усадхахын түлөө, Европын аюулгүйн эмхинүүдые байгуулхын түлөө, Вьетнамдахи американ бомбодолгые болиюулхын, Вьетнамай Демократическа Республикые мэдэрхын түлөө, Израилиин эзэрхэг түримхэй ябуулгануудай хойшолонгуудые усадхахын тулада Дүтын Зүүн зүгтэхи арсалдаа тулалдаае гуримшуулхын түлөө коммунистнууд политическэ үргэн кампани дэлгэрүүлхэ ёһотой» гээд Италиин Коммунис партиин хүтэлбэриин «Унита» газетэдэ сентябриин 19-дэ толилһон мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Уласхоорондын ба дотоодын политическэ мүнөөнэй байдалые һүүлшынгээ заседани дээрэ хаража үзөөд, коммунистнуудай зорилгонуудые зүбшэн хэлсээд, ИКП-гэй хүтэлбэри иигэжэ тэмдэглээ. Чехословакида болоһон үйлэ хэрэгүүдые шалтаг болгон баруунай үзэл баримталдаг этэгээдүүдэй, томо буржуазин хэблэлэй коммунизмда эсэргүүтээр хэхэ гэһэн кампани буруу һуроо. Салин хүлһэ дээшэлүүлхэ, ажал хэхэ эрхые хангаха гэхэ зэргын итальян ажалшадай социальна эрилтэнүүдые дэмжэн, бүхы орон дотор үсэд шанга тэмсэл дэлгэрүүлхэ шухала гэжэ мэдүүлгэ соо онсолон тэмдэглэгдэнэ.

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Суэцкэ каналай зонодо буудалдаа зогсоохо тухай хэлсээе һүүлэй үедэ эбдэһэн тухай асуудал зүбшэн хэлсэлтые ООН-ой Аюулгүйн Совет сентябриин 18-да дүүргээ. Энэ хадаа эзэмдэһэн араб газар дээрэһээ өөрынгөө сэрэгүүдые гаргахаһаа Израилиин арсаһанай, араб гүрэнүүд тушаа эзэрхэг түримхэй политикаяа тэрэнэй үргэлжэлүүлһэнэй сэхэ хойшолонгынь болоно.

Соведэй түрүүлэгшын дурадхаһан резолюциин проектые Аюулгүйн Совет (Алжирай түлөөлэгшэ һаналаа баряа) нэгэн дуугаар баталан абаа.

«1968 оной сентябриин 9-дэ Соведэй 1448-дахи заседани дээрэ Аюулгүйн Соведэй түрүүлэгшын хэһэн мэдүүлгэ тухай һануулха.

Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалай муудажа байһан тушаа горитойгоор һанаагаа зобохо.

Дүтын Зүүн зүгтэ амгалан ёһоной гуримшуулга хэхэ зорилгоор ООН-ой бүхы гэшүүд харилсаа холбоотойгоор ажаллаха ёһотой гэжэ этигэдэг байһан дээрэһээ Аюулгүйн Совет:

өөрынгөө резолюцинууд соо Аюулгүйн Соведэй хараалһан буудалдаа зогсоолгын наринаар сахигдахые баадхана.

1967 оной ноябриин 22-то абаһан 242-дохи резолюциыа лаблана, тус резолюциин ёһоор түргэнөөр дүүргэхыень генеральна секретариин тусхай түлөөлэгшэдэ даалгагдаһан даалгабариие түргэноор дүүргэхын тулада тэрээнтэй бүри ехэ холбоо байгуулхыень али али талые баадхана».

ООН-ой Аюулгүйн Соведтэ

Имагтал Израиль Дүтын Зүүн зүгтэ политическэ гуримшуулга хэлгэдэ һаад ушаруулһаар, Аюулгүйн Соведэй ноябриин резолюциие дүүргэлтэ болгодоггүй, үнэндөө ООН-ой генеральна секретариин тусхай түлөөлэгшэ элшэн сайд Ярингын ажал ябуулгые һаатуулдаг гэжэ Соведэй заседани дээрэ болоһон үгэ хэлэлгэнүүдһээ бүри эли боложо үгөө.

Ноябриин 22-ой резолюциие бэелүүлхээр бэлэн байһанаа Арабуудай Нэгэдэмэл Республика анха түрүүнһээ элирхэйлэн мэдүүлээ һэн гээд ОАР-ай түлөөлэгшэ Мохамед Эль-Куни үгэ хэлэхэдээ һануулаа.

Иосеф Текоа (Израиль) баталан абтаһан резолюцяар һаналаа ханаагүй байһанаа элирхэйлэн мэдүүлээ, шэнэ зэбсэттэ ябуулгануудые хэхэбди гэжэ занахадаа, «өөрынгөө хиналта доро байһан газар нютагуудые хамгаалхаар» израиль сэрэгүүдэй бэлэн байһан тухай мэдүүлээ.

Заседани дээрэ болоһон дуугаа үгэлгые тайлбарилһан үгэнүүдые США, Англи, Парагвай, Дани, Бразили, Пакистан, Алжир болон Советскэ Союзай делегадууд үгэ хэлээ.

Резолюциин проектые зохёолгодо ОАР-ай түлөөлэгшэ элшэн сайд Эль-Куниин зүбшэл хэлгэнүүдэй үедэ таатай туһа нэмэри оруулһые Я. А. Малик онсолон тэмдэглээ.

Эзэрхэг түримхэй ябуулгын эсэстэ эзэмдэн абтаһан араб газар нютагуудһаа Израилиин зэбсэгтэ хүсэнүүдые удаарууланагүй гаргаха эрилтэ хэһэн Аюулгүйн Соведэй ноябриин резолюциие бэелүүлээд лэ байхада, Дүтын Зүүн зүгтэхи шахардуу шанга байдал һуларуулха, политическэ гуримшуулга хэхэ шухала эрхэ байдал хангаха аргатай болохо гэжэ Я. А. Малик онсолон тэмдэглээ. Энээнэй хэгдээгүй сагта тус районой оронуудта эб найрамдалшье, аюулгүй байдалшье хангагдажа шадахагүй.

ООН-ой генеральна секретарь У Танай 1968 оной июлиин 31-нэй элидхэлые хаража үзэхын тулада Аюулгүйн Совет сентябриин 20-до сугларха байна. Израилиин правительствын элдэб шалтаг бариад, һаад ушаруулдаг дээрэһээ эзэмдэгдэһэн газар нютагуудай араб хүн зондо хандалгые мүрдэхын тулада Дүтын Зүүн зүгтэ өөрынгөө түлөөлэгшэдые У Тан мүнөө эльгээжэ шадахагүй байна гэжэ тус элидхэлһээ эли боложо үгэнэ.

ВЬЕТНАМ АРАДЫЕ ДЭМЖЭЛГЭ

ХЕЛЬСИНКИ. (ТАСС). Вьетнам арадтай һанал нэгэдэлгын недели үнгэргэхэ тухай мэдүүлгые Венэһээ Хельсинкидэ ерээд ажал ябуулгаяа хэжэ эхилһэн Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй секретариат толилоо.

Вьетнамда США-гай хэжэ байһан эзэрхэг түримхэй дайн байлдаа болиюулхын тулада арадуудай ябуулгануудые шангадхаха угаа шухала болоһондо дэлхэйн бүхы хубинуудтахи хүдэлөөнүүд, организацинууд, бүлэгүүд болон тус тус хүнүүдэй бултанайнь анхаралые Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет яаралтайгаар хандуулна гээд мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Вьетнам арадтай һанал нэгэдэлгын ябуулгануудай орон бүридэ, бүхы түбинүүдтэ шангадхаха гээшэ мүнөө үедэ хэзээ хэзээнэйхиһээ шухала болоод байна гээд мэдүүлгэ соо онсолон тэмдэглэгдэнхэй.

Вьетнам арадтай һанал нэгэдэлгын неделиие октябриин 15-һаа 21 хүрэтэр, тайлбарилан хэлэбэл, вьетнам арадай гайхамшагта хүбүүн Нгуен Ван Чой гэгшые американ засагаархидай буудажа алаһаар дүрбэн жэлэй ойн гүйсэһэн үдэрһөө эхилэн, Вьетнамдахи американ дайн байлдаанда эсэргүү буруушаалга мэдүүлгын уласхоорондын үдэртэ дүүрэхээр үнгэргэхэ уряае Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет хүсэдөөр дэмжэнэ.

Һанал нэгэдэлгын недели Вьетнамда эб найрамдал, бэеэ даанхай байдал хангаха кампаниие бүхы дэлхэй дээрэ шангадхаха гэжэ Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Совет этигэнэ. Энэ хадаа бүхы хүн түрэлтэндэ угаа шухала удха шанартай.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй генеральна секретарь Ромеш Чандра мэдүүлгэдэ гар табяа.

Хариин капиталай уршагта нүлөөн

ДЖАКАРТА. ТАСС-ай корреспондент Л. Егоров иигэжэ дамжуулна: Хариин капиталай түргэнөөр нэбтэрэлгэ Индонезиин экономикодо угаа ехэ хохидол ушаруулна, Индонезиин арадай байдалда муугаар нүлөөлнэ. Хариин монополинуудай улам ехээр үрдилдэдэг дээрэһээ Индонезиин олон фирмэ ба предприяти хүдэлмэреэ хороохо баатай болоно.

Джакартын 1300 шахуу хүдэлмэришэнэй хүдэлдэг «Гая мотор» гэжэ автомобиль заһабарилгын томо предприятинуудай нэгэн хүдэлмэрилхээ болёо. «Гаруда» гэжэ авиатранспортна национальна компани, илангаяа хилын саана ошохо ниидэлгэнүүдэй тоое горитойгоор хороохон тухайгаа соносхоо. Мүнөө үедэ «Гарудаһаа» мянга гаран хүдэлмэришэн, алба хаагша ажалһаа гаргагдаа, энэ компаниин хоёр мянга тухай хүдэлмэришэд болон алба хаагшадые нэмэжэ ажалһаань гаргаха тухай һаяхан соносхогдоо.

«Гаруда» компаниин урда тээнь хэдэг олон рейсэнүүдые хариин авиатранспортна компанинуудай самолёдууд мүнөө бэелүүлдэг болоо. Хариин фирмэнүүдэй үрдилдэлгэһөө уламжалан, Индонезиин худалдаа наймаанай флот хүндэ хүшэр байдалда оронхой. Индонезиин хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, далайгаар юумэ зөөлгын тон ехэ хубиие (80 процент) хариин компанинууд бэелүүлнэ. Индонезиин экономикын бусад олон һалбаринуудта баһал иимэрхүү байдал тохёолдонхой.

Шэнэ конституциин түлөө дуугаа үгэхые сэрэгэй бүлэг баадхана

АФИНА. (ТАСС). Сентябриин 29-нэй асуултын үедэ Грециин «шэнэ конституциин» проектын түлөө дуугаа үгэхэһөө арсаһан һунгагшад нэгэ жэл хүрэтэр түрмэдэ хаагдаха, гурбан жэл хүрэтэр ажал хүдэлмэреэ алдаха, өөрынгөө мэргэжэлээр хүдэлмэрилгэһөө гү, али ямар нэгэн худалдаа наймаа эрхилхэ эрхэһээ хаһагдахаар хэһээгдэхэ байна. Энээн тухай дотоодын хэрэгүүдэй министерство сентябриин 18-да соносхоо. Тэрэнһээ гадна дуугаа үгэлгэһөө зайсаһан һунгагшадай хилын саана гараха паспортнууд, мүн машина жолоодохо эрхэ буляан абтажа болохо байна. Полици хадаа нюурыень гэршэлһэн үнэмшэлгэнүүдэй хүсэндөө байха болзорые тэдэнэртэ һунаахаһаа арсажа шадаха байна бшуу.

И. Гаек тушаалһаа бууба

ПРАГА. (ТАСС). ЧТК агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, министрэй уялгаһаа өөрыень сүлөөлхые гуйһан бэшэг гадаадын хэрэгүүдэй министр И. Гаегһаа ЧССР-эй президент Л. Свобода абаа. Президент энэ гуйлтыень хүлеэн абажа, министрэй уялгаһаа И. Гаегые сүлөөлөө.

Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын хүтэлбэриие ЧССР-эй правительствын түрүүлэгшэ О. Чернигтэ президент даалгаа.

ЙАР-ай шэнэ правительствын программа

АДЕН. (ТАСС). Генерал Хасан Аль-Амриин байгуулһан Йеменэй шэнэ правительствын программа мэдүүлгые Саныын радио дамжуулаа. 1962 оной сентябриин 26-най революциин гол ёһонуудта правительство үнэн сэхэ зандаа үлэхэ гээд мэдүүлгэ соо онсолон тэмдэглэгдэнэ. Бэеэ абанги байха, энхэ тайбанаар зэргэ оршохо, колониализм ба эзэрхэг түримхэй ябуулгада эсэргүүсэхэ, ООН-ой уставые баримталан сахиха гол ёһонуудта үнэн сэхэ байһанаа правительство лаблана. Аха дүү, хани барисаата оронуудтаяа, илангаяа Йеменэй Арабуудай Республикада туһаламжа ба дэмжэлгэ үзүүлһэн оронуудтай шэнэ правительство харилсаагаа бэхижүүлхэ хүсэлэнтэй.

ФУТБОЛ

ҮШӨӨ ДАХИН ТЭНСЭБЭ

Манай «Сэлэнгэ» командатай ээлжээтэ—31-дэхи паадаяа үнгэргэхөөр ерэһэн «Зеравшан» команда 31 очкотой, наймадахи һуури эзэлжэ байна. Таджигай ССР-эй Навои городой тус командын футболистнууд бултадаа спортын мастерай нэрэ солотой болоһон, һайн команда гэжэ бусадай дунда суурхаһан. «Сэлэнгэ» командын футболистнууд май һарада эдэнэртэ айлшалхадаа, уулзалгаяа тэнсэлгээр түгэсхэжэ ерээ һэлэй. Ээлжээтэ наадаяа үнгэргэхөөр Зүүн Сибириин городуудаар айлшалжа эхилһэн эдэнэр түрүүшынгээ амжалта Эрхүү городто харуулһан. Тус городой «Аэрофлодой» командые эдэнэр 1:0 тоотойгоор шүүгээд, шухала хоёр очко өөһэдтөө бэшүүлээд ябана.

Үдэшын зургаан час 30 минутаһаа эхилһэн наадан стадиондо суглараашадай анхарал татаба. Юуб гэхэдэ, добтолхоор бэеэ зэһэһэн айлшад бүмбэгэ абамсаараа, урагшаа гарашабал даа. Айлшадай хамгаалагша Леонид Ахмедлин манай вратарьһаа дүтэхэн газарһаа эршэтэйхэн бүмбэгэ зүүлжархиба. Бүмбэгын урдаһаа гараһан «Сэлэнгын» хамгаалагшадай толгой дээхэнүүр бүмбэгэнь хиидэжэ, сэхэ ворота руу орошобо. Энэнь наадан эхилһээр нэгэхэн минутын үнгэрөөд ябахада тохёолдоно. Айлшад амарха забдагүй гэһээр манай футболистнуудай воротада добтолхоор зэһэнэ. Хэдэн удаа тиимэ добтолго эмхидхэһэн айлшад одоошье, өөрынгөө талые хамгаалхаар, гэдэргээ сухариха баатай болобо. «Зеравшанай» хамгаалагшадай нэгэн воротагайнгаа хажуудахана буруугаар наадажа, ялада ороно. Энээнииень һамбаашалхаар манай футболистнууд булта айлшадай воротада дүтэлбэ. Хооронд зайгүйгоор хана тогтооһон айлшад яагаад бүмбэгэ гэдэргэнь сохёо һаа һайн бэ гэһэн зорилго урдаа табинхай. Улаан-Үдын футболистнуудай нэгэн — Семенов тэрэ бүмбэгэеэ шангаар сохингүй, Гавриловтаа аалиханаар дамжуулжархиба. Манай командын гол хамгаалагшын тэрэнээ эршэтэйхэнээр сохиходонь, бүмбэгэнь айлшадай хана сохёод гэдэргээ һүрэшэбэ. Тэрэнииень Александр Бурлаченко гоёхоноор сохижо, харюугай тоо нээбэ. Наадан тоо 1:1 болонхой. Улаан-Үдын футболистнууд энэнэйнгээ удаа яһала һайн добтолго, хамгаалга эмхидхэжэ айлшадаа тухашаруулна. Бүмбэгэ абаһан айлшадай, мүн манайшье футболистнууд хоорондоо ана-мана тулалдахадаа, нааданайнгаа журам эбдэжэ, өөһэдынгөө тала руу ялын бүмбэгэ сохюулха болоно.

Нааданай хоёрдохи хахадай эхилэмсээр «Сэлэнгын» футболистнууд мастернуудта мүхөөгөө абтахаар бэшэ, тэдэнэйнгээ тала руу добтолжол мэдэнэ. Арбаад минутын үнгэрөөд ябахада Жуйков абаһан бүмбэгэеэ сэхэ ворота руу сохижорхибо. Энээнэйнь штанг тудаад лэ, гэдэргээ һүрэхынь тэндэ Гаврилов оншотойхоноор тэрэнээ сохижо, нааданайнгаа тоо 2:1 болгожорхибо. Улаан-Үдын футболистнууд Жуйков, Бабурин, Сенотрусов гэгшэд яһала һайнаар наадажа, харагшадай зүгһөө һайшаагдаба. Илангаяа Владимир Бабурин гоё һайханаар наададагаараа шалгарна.

Талмайн тэг дундаһаа сохигдоһон бүмбэгэ абаһан айлшад шуран хурдаар урагшаа гаража, манай хамгаалагшад Котельников, Гаврилов, вратарь гурбаниие мэгдэхээхэньшье тэрэ, айлшадай хамгаалагша Белов дүтэһөө абаһан бүмбэгэеэ сохижо, нааданайнгаа тоо 2:2 болгожорхибо. Иигэжэ гоё һайхан наадан 2:2 тоотойгоор дүүрэжэ, манай команда хоёрдохёо тэнсэбэ. Удаадахи наадан сентябриин 23-да үнгэргэгдэхэ. Айлшаар манайда Ашхабад городой «Строитель» команда ерэхэ болонхой.

Т. БАДМАИН.

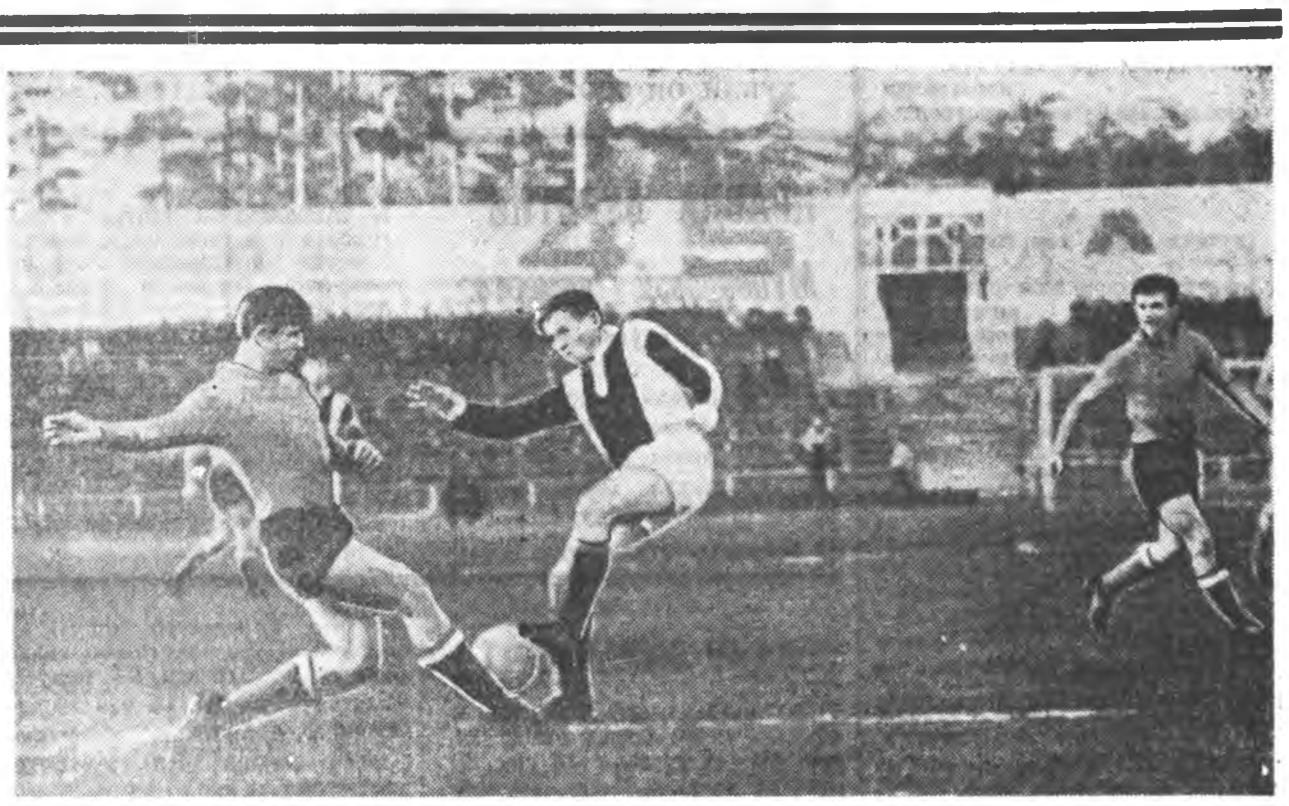

Зураг дээрэ: нааданай үе харуулагдана.
Л. ХАЙДУРОВАЙ фото.

ШЭХЭНЭЙ ШЭМЭГ НЮДЭНЭЙ ХУЖАР

ЭНЭ ХУУДАҺАНДАМНАЙ УНШАГТЫ.

☒ *Арадай инструментнүүдэй оркестр.*

☒ Уран шүлэгэй мүрнүүд.

☒ **Элдэб һонин.**

ЗААТАГҮЙ ЛЁТЧИК БОЛОХОБ

Зураг дээрэ байһан энэ хүбүүн аэропорт ходо ошожо, самолёдуудай ниидэхые, буухые харадаг. Хүсэ ехэтэ «АН-24», «ЛИ» гэһэн түхэлэй самолёдуудай шууяатайгаар ниидэн дэгдэхэдэ ямар гоё байдаг гээшэб! Мүн хоёр далитай «АН-2» гэһэн самолёдооршье түрэл город дээгүүрээ ниидээ һаа, гоёл даа.

Хүбүүн ехэ болоходоо заатагүй лётчик болохо. Хүсэлынь бэелхэл байха.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

Аялга. ХУУР ЛИМБЭ, ХУЧИР ЧАНЗА ХАНХИНАГ ЛЭ!..

Эртэ урданһаа хойшо буряад арад хуур лимбын аялга доро хүн болодог түүхэтэй байһан. Мүнөө алишье нютагта хуур, лимбэ, хучир, чанза арад зоной эгээл ехээр һайшаан дурладаг хүгжэмэй инструментнүүд болонхой.

Тиимэһээл Буряадай радио болон телевидениин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт бүхэнине шагнаһан хүнүүд өөһэдынгөө һанамжа хэлэдэг, һайшаадаг, дурадхадаг байна.

Һаяхан эмхидхэгдээд байһан арадай инструментнүүдэй энэ оркестр эгээ түрүүшынхеэ Мухар-Шэбэрэй «Знамя Ленина» колхоздо ошожо, концерт харуулхадань хүн зон тон халуунаар угтаһан, баяр баясхалангаа хүргэһэн юм.

— Би хорёод гаран жэлэй турша соо үндэһэн буряад хүгжэмэйнгөө иимэ «үгэ дууласатайгаар» наадахые шагнабаб. Анхан дүшөөд он багаар буряад арадай инструментнүүдэй наадахые шагнагша һэм. Ехэл һайн гээшэт даа!—гэжэ колхозой түрүүлэгшэ Ц. С. Семёнов хүгжэмшэдтэ баяр хүргөө һэн. Оркестр нютаг бүхэндэ иимэ сэгнэлтэнүүдтэ хүртэдэг байна.

Үнэхөөрөөшье аяар 1940 ондо буряадай литература, искусствын декада эгээ түрүүшынхеэ Москвада үнгэргэгдөө бэлэй. али бүхы һайн һайханине шагнажа һураһан ниислэл хотын олониитын түлөөлэгшэд үндэһэн буряад хүгжэмэй инструментнүүдэй һонор абяатай, аялга нугалбаритайе үнэн зүрхэнһөө һайшаан магтажа, юрөөжэ үлөө бэлэй. «Арадай ёһотойл симфоническа оркестр» гэжэ «Театральная неделя» газетэдэ бэшэгдэһэн байдаг. Тиихэдэ В. Морошкиной, һаял хүгжэмэй замда гаража ябаһан залуу композитор Б. Ямпиловай зохёолнуудые наадаа һэн ааб даа.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайн байлдаан эхилжэ, арадай инструментнүүдэй оркестр тарашоо һэн. Бэрхэ хуурша байһан Александр Бардамов Ороноо хамгаалхаяа ошоһон аад, тэхэреэгүй бэлэй.

Энэ һайн һайхан уг заншал, уран бэлиг хүгжөөхэ, үргэлжэлүүлхэ гэһэн үүсхэл Буряадай радио болон телевидениин хүдэлмэрилэгшэд гаргаһан юм. Тиигэжэл буряад арадай хүгжэмэй инструментнүүдэй оркестр Буряадаймнай радио болон телевидениин дэргэдэ бии болоһоор жэлһээ нэгэ заа үнгэржэ байна.

Сэхынь хэлэхэдэ, автономито республиканууд соо гансал Карелиин АССР-эй радио болон телевидениин дэргэдэ «Кантале» гэжэ арадай инструментнүүдэй оркестр бии. Манай буряадай радио болон телевидениин дэргэдэ иимэ оркестрэй бии болоһон ушар айхабтар ехэ найдабари, этигэл, баялиг гээшэ ааб даа. Иимэ оркестр бии болгохо хэрэгтэ Буряадай композиторнуудай холбоон ехэхэн анхаралаа хандуулһан, айхабтар шухала, һайн хэрэг, һайхан үүсхэл гэжэ тоолоһон, ехэ туһа хүргэһэн юм.

Тингэжэ залуу композитор Чингис Павлов түрүүтэй арадай инструментнүүдэй оркестр эмхидхэгдэһэн байна. Энэ коллективэй эгээл «яһаниинь» болохо, эгээ түрүүшын декадада хабаадалсаһан Буряадай АССР-эй габьяата артистнууд: М. А. Балсаева, А. Ф. Зонхоев, С. Л. Балдаев, В. М. Тапханова, культурын габьяата ажал ябуулагша П. А. Дадуева, мүн Е. Т. Иванова, З. И. Сергеева, Н. Г. Нансулав болон бусад, хамта дээрээ 13 хүн, энэ оркестртэ мүнөө ажаллана.

Али бүхы юумые эхилхэдэ хүшэр хүндэ байдагынь мэдээжэ. Энэ талаар манай мэдээжэ композиторнууд ехэ туһа хүргэһэн байна. Түрүүшээр хүгжэмэй багахан зохёолнуудые, буряад арадай дуунуудые найруулгаһаа эхилээ һэн. Композиторнууд оркестртэ зорюулжа багахан пьесэнүүдые бэшэдэг байгаа. Аренскиин «Журавель», Ч. Павловай «Экспромт», Батуевай «Буряад хатар» гэхэ мэтэһээ эхилээ, абяагаа, арга шадалаа туршажа, «гарайнгаа шалаа» гаргадаг байгаа.

Үдэр бүриин үсэд нэтэрүү ажал хэһэнэйнгээ ашаар коллектив улам мэргэжэжэ, ажалдаа шунажа ороһон байна. Тиигһээ тиитэрээ өөһэдыгөө ажалда дурлаһан, шуһа мяхаараа хүгжэмтэй холбоотой үсэд нэтэрүү хүнүүд дайралдажа, өөһэдынхеэ абажа яһала шадаа юм.

Эгээл орёо түбэгтэй гэлсэдэг зохёолнуудта аһалдажа эхилээ һэн. Глинкын «Арагонская хота», «Кармен» гэжэ Бизейгэй оперын 4-дэхи үйлын антракт наадахыень радиогоор шагнаһан Галуута-Нуурай шахтернууд оркестрые айлшалжа ерэхыень уряа һэн. Нүүрһэшэдэй ордондо хэдэн зуугаад хүн сутларжа, буряадай арадай инструментнүүдэй аялгые һайшаажа, үшөө ехэ амжалта хүсөө бэлэй.

Тэрэнэй һүүлээр Дандар Аюшеевэй бэшэһэн «Оронгын тала» гэжэ сюитэ дээрэ хүдэлжэ эхилээ. Арадай инструментнүүдэй наадахада түбэгтэй энэ зохёолые «шудалжа» радиогоор дамжуулхадань, Мухар-Шэбэрэй аймагай центрһээ уряал ерээ бэлэй. Иигэжэл хоёрдохиёо мүндэлэн тогтонижожо байһан оркестр түрүүшынгээ алхам хэжэ байна.

Манай композиторнууд багахан үхибүүе хүл дээрэнь гаргажа байһандал шадал зэргыень багсаажа, хүгжэм бэшэдэг. Түрүүшээр багахан пьесэнүүдые, дуунуудые, тииһээр орёошог инструментнүүдтэ таарамаар сюитэ бэшэдэг.

Арадай инструментнүүдэй оркестрэй бии болоһонһоо хойшо радиогой буряад хүгжэмэй нөөсэ баялиг эли бодоор дээшэлээ.

Урдань гансал рояль гү, али баянтай, ехэдээл һаа арадай инструментнүүдэй квартет, квинтедтэй хамта дуушад дууладаг байгаа һааб даа. Теэд энэмнай мүнөө үедэ, хүнэй уран һайханай мэдэрэлэй ургажа, эрилтэ ехэтэй болоҗо байхада, шагнагшадай сэдьхэл хангадаггүй байгаа. Харин мүнөө Буряадай АССР-эй габьяата артист Ким Базарсадаевай гү, али РСФСР-эй габьяата артист Абида Арсалановай, үгышье һаа, мэдээжэ дуушад Наталья Будаевагай, Дугаржап Дашиевай оркестртэй хамта дуулахада тад ондоогоор, гоёор дуулдажа, республикын зүг бүхэнһөө хүгжэмэй редакцида адха адхаар бэшэгүүд ерэдэг болоо. Эдэ дурдагдаһан нүхэдэй ехэ эдэбхитэй оролдосотойгоор, концертдэ хабаадалсадаг байһыень һайшаан тэмдэглэлтэй.

— Бүхы юумэмнай булта һайн гэхээр бэшэ ааб даа, — гэжэ радиогой хүгжэмэй ахалагша редактор М. А. Балсаева хөөрэнэ.—Аяар 1940 ондо бэшэгдэһэн пластинка манда байдаг. Тэндэ Бау Ямпиловай сюитын нэгэ хубинь болохо «Басаганай дуун» гэжэ бии. Тиихэ үеын оркестр ямар гоёор наадаһан гээшэб!

Тиимэ байнгүй аргагүй байгаа. Дүшөөд оной оркестр аяар 16 инструментнүүдһээ бүридэдэг һэмнай. Мүнөө тус оркестрнай 1-дэхи, 2-дохи хуур, хууральт, хуур-бас, 1-дэхи, 2-дохи чанза гэхэ мэтэһээл бүридэхэдөө хаба шадалаар үшөөл ахирдахаяа һанана гэжэ тэмдэглэмээр.

Һанаад үзэел—буряад арадтамнай хучир, бүреэ, бэшхүүр, пэмшэг, сан, хэнгэрэг, утаһата болон бусад янза бүриин ударна инструментнүүд байһан һэм шуу. Тэдэнине али болохо аргаар хэрэглэбэл, оркестр ямархан ехэ арга боломжотой болохо һэм!

Тиимэһээ Буряадай радио болон телевидениин дэргэдэхи арадай инструментнүүдэй оркестртэ дээрэ дурсагдагша инструментнүүд дээрэ наадаха мэргэжэлтэдые бэлдэхэ тон шухала зорилго урдамнай байна.

Энээн тухай республикын культурын министерство, Буряадай хүгжэмэй училищи онсо анхаралаа хандуулха ёһотой гэжэ һанагдана. Юундэб гэхэдэ, арадай инструментнүүд дээрэ наадажа һураха дуратайшуул бишье, балай ехэ тоогдоно гэхээр юм. Училищида арбаад шахуу хүбүүд, басагад чанза дээрэ наадахаар ороһон аад дүрбэниинь һургууляа орхижорхёо. Хүүгэдэй түбэй хүгжэмэй һургуулидашье арадай инструментнүүд ехэ тоогдодоггүй. Хуур, чанза, лимбэ болон арадай бусад инструментнүүд дээрэ наадаха дуратайшууд бэдэрхээр, бэлдэхээр болооб. Тиимэһээ үхибүүдэй наадахаар бишыхан, мүн ёһотой ехэшье лэйшье инструментнүүдые дархалха, бэлдэхэ саг ерээ!

Эдэ мэтын дутуу дундануудые усадхабал, арадай инструментнүүдэй ехэ оркестрэй наһа, хүнхинэсэ наадажа байһые шагнажа, үнэн зүрхэнһөө баярлажа, сэдьхэлээ ханажа һуухаар байгаалди даа.

Энээнэй түлөө ганса нэгэ хүгжэмдэ дуратайшуулай эдэбхи үүсхэлһээ ехэ үрэ гараха гүй, харин бүгэдэ ниитэдэй оролдоболнай ашатай туһатай хэрэгэй бэелхэнь мэдээжэ.

Вл. ЛУБСАНОВ,
Буряадай радиогой ахалагша режиссёр.

Ц. ХАМАЕВ

ШЭНЭ ШҮЛЭГҮҮД

Нэжэгэнээтэ тэнгэриин аадар
дор,
Нэлэнхы талынгаа дундахана,
Эмнигхэн мориды унанхай,
Эрьежэл адуудаа ябанамди.
Самбайтын налбагар дэлһэн
соогуур
Сахилгаан годлёороо зуралзан,
Туруута хүлэгүүдэй түбэрөө
һануулжа,
Түбине дүүрэн тэһэрхэдэл гэнэ.
Хүрхэгэр субаяа хэдэрүүлэн
хаяжа,
Хүзүүндэнь моринойнгоо
нялданхай:
Хүлнүүдэйнь хурдые эндэл
мэдүүлжэ,
Хулжаһан адуудаа амаданамди.
Дажаганаа тоборюута аадар
намдан,
Дунгяаржа һайхаар наран
игаарна.
Нойтон хубсаһаа наранда
хатаажа,
Ногооной үзүүр дээрэ
хэбтэнэмди.

* *

Наһалһан наһамнай мүнхэшье
бэшэл даа.
Наянхан дабаатайш бол
холошье бэшэл даа.
Харгынгаа хэмжээе тухайлжа
мэдэнэлди.
Сагайнгаа нимые сасуудхан
харанaлди.
Үлгыһөө үндыһөөр миһэржэ
һураалди.
Үен дээрэхэнээ алхалжа
туршаалди.
Үгэлхэдэһэн үгөөрөө эхэеэ
дурсаалди.
Абынгаа нэрые нэршүүлжэ
ябаалди.
Байгаалиин үгэһэн бэлигүүн
бэлигтэйлди,
Байгалдаал арюухан хүн
нэрэтэйлди.
Орьёлой орьёл өөдэ омогоор
шэртэжэ,
Огторгойн гүндэнь хүрэдэг
шэдитэйлди.

* *

Залинта аадар дор толгойгоо
табинам.
Зарнгад гэхээр тэнгэриин дуун
нижаганана.
«Эй-е! Тала! Тала, тала-оом!»
бөйтараа хашхарнам,
Эрьеын хабсагай сууряам
мүргөөд шэшэрнэ.
Нэбтэ, шобто норгоошье һаань
аадарай
Нэгэл харгы: Урагшаа!
Урагшаа! Урагшаа!
Холые зориходоо, үхэлдэ,
ороходоо солдадай.
Хашхардаг үгэнь: урагшаа!
урагшаа! урагшаа!
Хорхогор субаяа хойшонь
этэрэн хаяжа,
Хүнды сээжэеэ мүльһэн
мүндэртэ сохюулнам.
Ажабайдалайш залинта аадары
нигэжэ,
Алхамш гэдэргээ
сухарингүйгөөр угтахаб.

ХУҺАН ОЙ СОО. М. СУТУРИНАЙ фото.

„УТА ГАРТА“ БАРИГДАБА

Орой үдэшэ болоһон хойно Улаан-Үдэ хотын Октябрьска районой милициин таһагта телефоной хонхо дээрэ дээрэһээ мэгдүүгээр жэнгирбэ. Һахюулда байгшын трубка абахада:

—Бушуу түргэнөөр ерыт. Аягүй байдал тохёолдоо. Манда хулгайшан ороо! — гэжэ хүдөө ажахын техникумһээ мэдээсэбэ.

Тиин хэдэн минута үнгэрһэн хойно милициин лейтенант Виктор Кальсин, мүрдэгшэ, милициин капитан Фёдор Иванов гэгшэдэй «аюулай» тохёолдоһон газарта хүрэжэ ерэхэдэнь, тэдэниие техникумэй хүдэлмэрилэгшэд Катя Шагдарова, Зина Гаврилова гэгшэд ехэ сошоһон, айһан юумэнүүд угтабад. Тэдэ хоёр таһалгаяа суургадаад, түлхюурээ хэлсээтэ газартаа нюугаад, зүжэг наада харахаяа ошоһон байгаа ха. Тэндэһээ ерэхэдэнь, түлхюурынь үнөөхи байха газартаа байбашье, таһалга соохи хамаг хубсаһа хунарынь, хүрин чемоданиинь үгы болошоһоор үзэгдэбэ. Бэдиржэ зобобод. Олон янзаар таамаглабад. Теэд «худаг руу хаяһан шулуун мэтэ» — үгыл аад, үгы...

Милициин хүдэлмэрилэгшэд таһалга соохние, мүн холбоо байрануудые, оршон тойрониие ехэ анхаралтайгаар шэнжэлбэд. Хамтын байрын таһалганууд соогуур ябажа үзэбэд. Олон хүнүүдтэй, мүн техперсоналтай хөөрэлдэбэд.

«Эдэ басагадай юумые хэн хулгайлаа гээшэб?» гэһэн асуудалда хэншье мүртэй тодорхойгоор харюусажа гү, али һэжэглэжэшье шадабагүй.

Теэд яаха юу хэхэ ёһотойб? Хойто үдэрынь милициинхид дэлгүүр дээгүүр ябаба, комиссионно магазинда орожо хараба. Хулгайлагдаһан хубсаһа хунар, эд бараанай үнгэ зүһэшье үзэгдөөгүй. Һэжэглэгдэһэн хүншье шалгагдаба. Орой һүни болотор милициин таһалганууд соо гэрэл унтарбагүй. Олохон ажаглалта, тууайламжанууд шалгагдаад лэ «буруу һүрэшэнэ».

Хэдэн үдэр үнгэрбэ. Хулгайшадай ула мүрынь бүришье һаа балартанги.

«Юун тэдэ олдохоо болиһон хулгайшадые бэдэрһэн зон гээшэбта» гээд зариман хэлэхэдээ болохо һэн даа. Теэд милициинхид хашараагүй, тунхаряагүй. Кальсин Иванов хоёр гэмнэлгын хэрэгэй материалнуудые дахин дахинаа шэнжэлэн үзэбэд. урданайнгаа тобшололнуудые шэнэлэн харабад. Олон хүнүүдтэй баһа хөөрэлдэбэд.

Зай, тиигээд юун болобоб?

Хамтын байрада байһан, техникумдэ хүдэлмэрилһэн Геннадий Елизарьевые һэжэглэбэд. Тэрэ хадаа ходо һогтуу гү, али ама халамгай ябадаг, ажалһаа ходо гээгдэдэг, техникумэй хүтэлбэрилэгшэдтэ дээрэлхүү бүдүүлигээр хандадаг байба. Хулгай болоһон үдэшэ энэ Елизарьев хамтын байра соогуур һогтуугаар зайжа ябаа. Үшөө эхэнэрэй хубсаһа тэрээнэй худалдажа байхые хараһан хүнүүд олдобо. Һамга, булэгүй хүн эхэнэрэй хубсаһа яагаад наймаалалтайб? Мүн багахан салин абадагшье һаа, ходол архиин хүншүүтэй ябаха. Теэд мүнгэ хаанаһаа олоноб? Дурсагдаһан ажаглалтанууд Елизарьев тушаа хүсэдөөр һэжэглэхэ баримта олгобо. Тиигээдшье тэрэ удангүй мүшхүүлбэ. Түрүүшээр тэрэ арсаба, түдэгэсэбэ. Гэбэшье яахыншье аргагүйгөөр торожо, һогтуугаар гэмтэ ябадал хэһэнээ мэдэрбэ.

Елизарьев мүнөө хиналтада оронхой. Ойрын сагта сүүдэй үмэнэ зогсохонь, хуулиин харюусалгада хабаадуулагдахань.

Гэбэшье хулгайлагдаһан хубсаһа хунар худалдажа абаһан —бэлэн юумэндэ дуратайшуул мүнөө юу сэдьхэнэ хаб? Шэтын багшанарай институт дүүргэһэн тухай Екатерина Шагдаровагай нэрэ дээрэ бэшэгдэһэн дипломые трампаркын электрик Юрий Чентк гэдэг Елизарьевай гарһаа абаһан байна. «Хулгайлагдаһан диплом гэжэ тухайлаа һэм. Теэд Елизарьевые хайрлашооб... Теэд хулгайшан ходол амжажа ябадаггүй ха юм. нэгэтэл баригдаха — гээд һанаа һэм» гэжэ тэрэ Юрий Чентк гэдэг хөөрэнэ юм.

«Кофто, комбинаци, бэшэшье дотор хубсаһануудые оройдоо хорин түхэригөөр абаа һэм. Теэд юун болошоо юм?», гэжэ универмагай киоскер Александр Иванов убайгүйгөөр [illegible] лэбэ.

«Би кофто гурбан түхэригөөр худалдажа абаа һэм. Хулгайлагдаһыень яажа мэдэхэ бибэ?» гэжэ гэрэй эзэн эхэнэр Агафья Кошелева гэдэг харюусаба.

Эдэнэр хулгайлагдаһан эд бараа, хубсаһа хунар худалдажа абаһанаа мэдэһэн лэ байха. Эдэниие хомхой хоблогынь диилээ. Эдэнэр. юристнүүдэй хэлэдэг ёһоор, сэб сэхэ гэмтэ ябадал хээгүйшье һаа, харин лэ манай ёһо гуримда айхабтар таагүй ябадал гаргаһан байна. Сугтаа хүдэлдэг коллектив, нүхэдынь иимэ бэлэн олзодо дуратайшуулые орхингүй, [illegible] һээхэл бэзэ даа.

П. СЫРОМЯТНИКОВ,
милициин майор.

БОГОНИХОН ШОГ ЗУГААНУУД

* * *

Англиин аяншалагша Роберт Скотт гэгшэ гүрэнэйнгөө премьер Ллойд Джордждо иимэ гуйлтатайгаар нэгэтэ хандаба ха:

— Хүндэтэ премьер, Хойто зүгэй полюс экспедицеэр ошоходомни туһалалсажа, мүнгэ һомолжо үгыт.

Тиихэдэнь премьерынь нэгэ баян миллионертэ иимэ гуйлтатайгаар хандахыень дурадхаба.

Хэды үдэр үнгэрһэн хойно аяншалагша Скотт премьер Ллойд Джордждо хонходобо.

— Зай, хэрэгтнай хэр ябажа байнаб?—гээд, гүрэниие толгойлогшо асууба.

— Миллионер намда мянган фунт үгөө. Хэрбээ танние полюс абаашалдаа һаам, үшөө таби мянгые үгэхэб гэнэ. Тиигээд полюсто танаа орхижорхёод ерээ һаам, миллион үгэхэб гэжэ найдуулна.

* * *

Америкын нэгэ хүн драматург Шоуда ерэжэ, үни удаан гуйба.

— Америкэ айлшалжа ошыт.

Шоу таһа арсаба. Тиихэдэнь шадамар, хүниие үгэдөө оруулхадаа бэрхэ босс һанажа ядабагүй:

— Сэр, ойлгоно гээшэ гүт? Мүнөө үедэ американецуудые һонирхуулха хоёр лэ «аттракцион» бии. Энэ юуб гэхэдэ, император Вильгельм та хоёр болонот.

— Зай, ойлгосотой, Вильгельмтэй контракт баталаад, намда ерэгты. Тиигээ һаатнай, би Америкэ ошохоб,—гэжэ Шоу харюусаа һэн гэдэг.

* * *

Нэгэтэ Гейнедэ нүхэдынь айлшалжа ерэбэ. Агууехэ поэт тэдэнтээ хөөрэлдэжэ һуутараа, шиидэнгеэр иигэжэ хэлэбэ:

— Хүндэтэ нүхэд, мүнөөдэр намайе бү гайхаарайт. Битнай тэнэг лэ юумэ хэлээд һалахагүйб. Үглөөгүүр хада түрэлэйм хүбүүн ерээ. Тэрээнтэй һанал бодолоо андалдаа һэмди.

* * *

Англиин мэдээжэ уран зохёолшо Честертон угаа тарган, томо байһан юм. Нэгэтэ үдын эдеэлгэн дээрэ Шоутай уулзаба. Шоугай туранхай, үндэр бэеые хараад, Честертон иигэжэ хэлэбэ:

— Танние харахал бүхэндөө Англиимнай хүн зон үлэсхэлэн, хооһон ажаһууна гэжэ һанадагби.

Тиигэхэдэнь агууехэ драматург абаһаар лэ харюусаба:

— Бишье танние харахал бүхэндөө, Англиимнай хүн зон таанад мэтынхидһээ болоҗо, үлэсхэлэн, хооһон ажаһууна гэжэ һанадагби.

* * *

Марк Твенэй хани нүхэдэй нэгэн тэрээнһээ һарын болзороор 500 доллар урьһалаад хэлэбэ:

— Заатагүй бусаахаб. Үхөөлгүй һаа...

Һарашье үнгэрбэ. Үри тухайгаа нүхэрыньшье мартаба.

Тиигэхэдэнь Марк Твен иимэ соносхол газетэдэ толилуулба:

«Гарри Дункамын сагһаа урид наһа бараһан тухай гүнзэгы шаналалтайгаар хани нүхэдтэнь мэдүүлнэб. Энэ хүн 500 доллар намһаа урьһаар абахадаа, үхэшөөгүй һаа һарын болзор соо уриеэ түлэхэб гэһэн юм. Минии нүхэр Гарри Дункам—үгэдөө хүрэдэг үнэн сэхэ хүн һэн. Хайшан гэхэб? һанаһаниинь һайн түрэлөө олог лэ даа!»

Энэ соносхол уншаад, бүхы хотогородой хүн зон ехэл энеэлдэбэ. Үнөөхи «үхэһэн» нүхэрнай хаанаһаашьеб бии болоҗо, Марк Твен мүнгэеэ абаа һэн гэдэг.

(«Хүдөөгэй залуушуул» гэһэн журналһаа абтаба).

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөдэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: «Намагуудта добтололго» гэһэн А. Дериглазовай фоторепортаж. «Ленинскэ ажалай вахтын баатарнууд» гэһэн рубрика доро информацинууд. Таряа хуряалга тухай материалнууд.

Хоёрдохи хуудаһанда: «Баргузинлес» трестые эрхилэгшэ К. Арсентьевэй статья. «Хото городто һүн хэр элбэг бэ» гэһэн А. Коротаевагай корреспонденци. Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан материалнууд. Түрэл орон доторнай.

Гурбадахи хуудаһанда: Буряадай АССР-эй прокурор Б. Цыденжаповай статья. Хилын саанаһаа ерэһэн телеграмманууд.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: «Субботний огонёк».

СЭНХИР ЭКРАНУУДТА

12 часһаа «Эрхэ сүлөөгэй түүдэг» гэһэн фильм-балет. 17 час 30 минутаһаа 22 час 30 минута хүрэтэр Москваһаа дамжуулга. 17 час 35 минутаһаа «Түрэһэн үдэрөөртнай» гэһэн дамжуулга. 18 час 05 минутаһаа элдэб һонии. 19 час 05 минутаһаа Кальманай «Марица» гэһэн Ленинградай хүгжэмтэ комедиин зүжэг.

Захаамин нютагай таабаринууд

1. Урдаһаань барихада—дошхон,
Хойноһоонь барихада—номгон.
2. Үлхэшэгүй шүрэ,
Эбхэшэгүй торгон.
3. Һэлэнгэ дээгүүр
Һэл-һэл хатараа,
Хэлэ найман тобшоёо
Гээн-гээн хатараа.
4. Харгы дээгүүр
Хара аяга мухариба

Г. УБАШЕЕВА суглуулба.
Санагын дунда һургуулиин һурагша.

„БУРЯАД ҮНЭН„ ГАЗЕТЫН РЕДАКЦИДА

Намда Социалис Ажалай Геройн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгоһонтой дашарамдуулан, холо ойрын олон танил нүхэд, һургуулинууд, эмхи зургаанууд халуунаар амаршалан, омогор хол баяраа мэдүүлһэн телеграмма, бэшэгүүдые эльгээбэ. Тэдээндэ өөрынгөө үнэн зүрхэнһөө баясхалан хүргэжэ байһанаа Танай газетээр дамжуулан элирхэйлхыем зүбшөөгыт!

Цокто НОМТОЕВ.

Редакторай орлогшо М. Н. НИМАЕВ.

Н-01932.

Зак. № 934.